

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református Egyházkerület folyóirata

Rembrandt: Menekülés Egyiptomba (részlet)

2000. december

XI. évf. 12. sz.

Tartalom

Tanulmány

Sebestyén Jenő: Korszellem és kálvinizmus	499
---	-----

Adventi prédikációk

Bereczki András: Csillapodjál le az Úrban és várjad őt. Zsoltárok 37,3–7.....	501
Réti Katalin: Megmérettettél és könnyűnek találtattál... Dániel 5,25–28	503
Székely Zoltán: Adventi prédikáció. Máté 25,14–30	506
Tóbiás Tibor: Tudom a te dolgaiddat. Jelenések 3,7–13	507

Karácsonyi prédikációk

id. Balogh Károly: Csillag származik Jákóbból... 4Mózes 24,17a.....	510
Korodi Csaba: Karácsony és az örök élet. János 3,16–17.....	511
Nagy István: Az embernek Fia. Lukács19,10	513
Sógor Sándor: Éljük Általa. János 4,9–10	516
Székely József: Jézus önmagát adta ajándékkul. Titus 2,11–14	518

Prédikáció ősztendő napjára

Fosztó József: Emlékezzél meg az egész útról! 5Mózes 8,2	521
--	-----

Prédikáció újév napjára

Visky János: Előttetek megy – meglátjátok őt. Máté 28,7–10.....	523
---	-----

A Genezáret partján

Barth, Karl: Hála Isten saját tanúságtételéért.....	526
---	-----

Alkalmi prédikációk

Iffjúsági bibliaóra:

Székely András: Metamorfózis. Róma 12,2	527
---	-----

Presbiteri óra:

Sebestyén László: Egyházfegyelem – lelkiponozással. Máté 18,15–17	528
---	-----

Keresztelési igehirdetés:

Sándor Endre: Istennél minden lehetőség. Márk 10,27	530
---	-----

Esketési igehirdetés:

Szakács János: Legyetek hajlandók az egymás iránti szeretetre. 1Péter 4,8.10	531
--	-----

Temetési igehirdetés:

Timár Zsolt: Krisztus szolgáljának jutalma. János 12,26.....	532
--	-----

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Tonk István

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Tanulmány

Sebestyén Jenő

Korszellem és kálvinizmus

Megdöbbenő érvelést hallunk néha a magyar intelligencia gondolkodása lassú és észrevétlen átértékelésének gyümölcse gyanánt, amelynek veleje röviden összefoglalva körülbelül ez: A kálvinizmus nem eléggé alkalmazkodó. A korszellem viszont erősebb, mint mi, sőt erősebb még a kálvinizmusunknál is. Minek tehát folyton szemben állni az árral... Engedjünk tehát a kálvinizmusunkból, fogadjuk el a korszellem nagy alapelveit... és így az embereink is jobban fognak érvényesülni és a kálvinizmus is népszerűbb lesz...

Korszellem és kálvinizmus! Minden korban előáll egy sereg sokszor jóhiszemű, de egyébként elvileg tájékozatlan, a keresztyénség lényegével tisztában nem lévő és pszichológiailag is rossz emberismerő egyháztag, akik a szentimentális irénizmus és naiv békességkeresés önámító jelszavai által elkábítva, folyton azon siránkoznak, hogy miért is nem tud a kálvinizmus, tehát a református keresztyénség a világgal, az emberekkel, a korszellemmel „kibékülni”, miért áll vele szemben és sokszor harcban és mennyivel jobb lenne, ha alkalmazkodva a világ gondolkozásához, minden korban fenntartás nélkül venne részt az élet munkájában, nem sokat törődve az elvekkkel, hiszen elvégre úgymint „fő a gyakorlat”, és úgymint „egy Istent imádunk...” stb.

Ezeket a szirénhangokat mintha már hallottuk volna a 19. században is, a modern liberális és szabadkőművesség, az ún. természettudományos gondolkodás és modernizmus, radikalizmus és szabadgondolkodás részéről, de a 18. században is, a felvilágosultság, racionalizmus és francia forradalom részéről, sőt a 17.-ben s a 16.-ban is...

Mit feleljünk az ilyeneknek? Azt, hogy az isteni kijelentés tanítása szerint az emberek maguktól, természet szerint sohasem lesznek keresztyének. Az a korszellem tehát, amit egy keresztyén erők nélküli korban létrehoznak, sohasem lesz magától, automatikusan keresztyén. Mennél tisztább formában lép tehát fel egy korban a keresztyénség, és mennél hitelenebb korban lép fel, annál inkább ellentétbe kerül a korszellemmel és annál kevésbé lehet tőle kívánni azt, hogy a „békesség”, a „türelem”, a „szeretet” és egyéb puha és gerinctelen jelszavak kedvéért, elfeledkezve a maga missziójáról, folyton csak alkalmazkodjék és alkalmazkodjék, annyira, hogy végül egész meggyőződéséből kivetkőzik s a reá bízott isteni küldetéséről is lemond, csak hogy a modern korszellem képviselői megveregessék a vállát és azt mondják, hogy „meg vagyunk veled elégedve, mer nem sok vizet zavarsz és alkalmazkodsz a mi elgondolásainkhoz...”

És mi lett az eredmény? Láttuk a 19. században is! A korszellem győzött a kálvinizmus fölött! Összes kiváló református embereink a korszellem valamelyik irányának voltak a hívei, csak éppen a tiszta kálvinizmus, református keresztyénség szolgálatára és hirdetésére nem vállalkozott úgyszólván senki; aki pedig vállalkozott, azt elsősorban a saját hitsorsosai gúnyolták ki és bélyegezték maradinak, az „avas ortodoxia” hívének, mert nem volt hajlandó a többiekkel együtt a korszellem magaslatain szolgálni...

De mi lesz, ha most, a 20. század második negyedében nem liberális és szabadkőműves orientációjú lesz nálunk a „korszellem”, hanem mint az újabb jelek is mutatják: *klerikális*? És mi lesz, ha a korszellem nevében mindjobban fogják kívánni intelligenciánktól, sőt mindjobban fog hajlani intelligenciánk egy része magától is, hitbeli kiskorúságból is arra, hogy a *korszellem kedvéért* mindazokról a református elvekről és ideálokról lemondjon, amelyek ősei hitének tartalmát, keresztyénségének és kegyességének gyakor-

latát alkották és a magyar lelket igazán reformátussá tudták tenni?! Mi lesz, ha mindig többen lesznek intelligenciánk tagjai között, akik a klerikális kovászt nem is tartják többé veszedelmesnek és a „korszellem” és a testvéri békesség kedvéért lelkiismeretfurdalás nélkül részt vesznek majd az úrnapi körmeneteken, átveszik a római katolikus ceremóniális szokásokat és jelvényeket, s „olyan szép”-nek és „hangulatos”-nak tartják a r. k. istentiszteleteket; a reverzális-adást sem tartják olyan fontosnak, hogy azért még szót is kellene emelni; természetesnek tartják, ha Bangha páter Zweig Kálvint gyalázó könyvének összes állításait a történelmi igazsággal megegyezőnek találja, de felekezetieskedésnek és békebontásnak minősíti, ha egy református ember pl. Loyoláról és a jezsuitákról mer történelmi református szellemben gondolkozni...

Az „új korszellem” e szerelmesei egy kis Mária-kultuszt esetleg bármely percben szívesen behoznának a ref. egyházba is és r. k. kézből nyert amuletteket ugyan hordoznak babonáságból a nyakukon, de minden határozott református hangot „túlzás”-nak és felekezetieskedésnek bélyegeznek, még a kimondottan ref. egyházi lapok hasábjain is, amelyek „kerülendő, mert nem alkalmasak a felekezeti béke szolgálatára” és „a korszellem ellen való terméketlen állásfoglalást jelentik...” stb., stb.

De vajon az-e a református keresztyénség missziója ezen a világon és Magyarországon is, hogy minden században csak a korszellemhez alkalmazkodjék és annak kegyeit keresse? Hogy a maga szelleméből és egyéniségéből kivetkőzve, idegen érdekek szolgálatába álljon, illetve a maga egyéniségét és szellemét soha ki ne fejleszthesse és soha áldássá ne tehesse? Ezt a végzetes gondolatot bizonyára minden komoly református ember elutasítja magától!

Azonban az elutasítás önmagában véve még nem elég; mivel nagyon negatív és terméketlen valami. Mert a kálvinizmusnak, hitünk szerint, speciális küldetése és munka-programja is van ezen a világon, amely azonos a keresztyénség küldetésével; miután nem is akar mást, mint azt, hogy a legtisztább keresztyénség egyházi életét építse fel és annak erőit vigye bele áldás gyanánt az egyházon kívüli emberi életbe is.

A kálvinizmusnak tehát nem az a feladata, hogy a korszellem után kullogjon és annak kegyeit keresse, hanem vagy az, hogy harcban álljon vele szakadatlanul, ha az keresztyénellenes szellemű, vagy pedig az, hogy vezesse, reformálja, purifikálja, sőt egyenesen adja és szállítsa is azt a korszellemet milliók számára, ha lehet, hogy a keresztyénség szellemét áldássá tegye még azok élete számára is, akik egyébként azt, mint vallást hittel még nem is hajlandók elfogadni.

A magyar református intelligencia egy részének az egyházi és vallási értelemben vett defetizmusa ellen pedig még idejében fel kell venni a harcot! Az ellen a szellem ellen, amely gyáván és látások látása nélkül titokban már most is temetésre készülődik, mert a klerikalizmus, hitetlenség, egyke és belső elesettséggel szemben úgylátó céltalannak látja a küzdelmet; a speciális református elveket és iskolákat bármely percben hajlandó feladni s nem egy formában az „uralkodó vallás” felé kacsint, mert hiszen hitetlen hite szerint úgylátó „azé a jövő!”

A komoly hitvallásos református keresztyénségnek tehát számolnia kell azzal, hogy az ún. „korszellem” sohasem lesz a szövetséges társa; hogy neki éppen ezzel a szellemmel, amely természetesen minden században lehet más és más is, kell megvívnia a maga harcát. Azonban hogy ezt megvívhasssa, a maga ideáljainak tiszta ismeretére, szeretetére és szolgálatára van szükség; mert mennél inkább elárulja a maga ideáljait, annál kevésbé lesz alkalmas annak a szent munkának elvégzésére, amelyre rendeltetett, s amelyet *helyette* ezen a magyar földön sem fog elvégezni soha senki!

(*Magyar Kálvinizmus*, 1937. 65–68.)

Adventi prédikációk

Bereczki András

Paptamási

Csillapodjál le az Úrban és várjad őt

Alapige: Zsoltárok 37,3–7

Bibliaalvasás: Lukács 1,67–79

Az adventi időkben egymástól eltérő és valamiben mégis hasonló képek jelennek meg előttem. A nagyobb állomások felé közeledő vonatok pakolászó utasai, súlyos betegért száguldó mentők, hajnali őrsváltás a téli éjszakában. Lassan múlik az idő az orvost váró betegnek és a börtönben raboskodónak, a gyermekeit váró szülőnek. Hitünkkel újra és újra belekapaszkodunk a *jó várni és megadással lenni* igei biztatásba, s azután újra elfogy a türelem, a reménység. Több óras út alatt az utazó ki-ki megy a fülkéjéből, megmozgatja szibbadt tagjait. „Jajistenem”-eket ismétél a beteg, faltól falig jár idegesen a rab és meg-megretten az őr, és rosszra gondolnak már a jó anyák.

Bibliánk nagy hitvallói is a magukban elcsüggedő lélekről vallottak olykor. Az Isten igazságában bízó Dávidot is próbára teszi a várakozás, Illés prófétai magabiztossága összeomlik kétségbeesésében és kész meghalni már, amikor az angyal felébreszti és elindítja új erővel, új reménnyel.

Izrael népe az Ószövetségben a sorsfordulás eljövendő feszültségében él hosszú századokon át. Isten Messiás-ígéretére van szükségük, hogy történelmi nyomorúságaikban, pogányok szorításában, babiloni fogságban, a hazatérés utáni siralmas állapotokban, belső harcokban vagy elfásultságban, megkövesedett és formális istentiszteleteken vagy éppen istenfelejtő bűnökben mindig ismételhessék a prófétavirrasztók: vigyázatok, ne csüggedjete, eljön az, akit megígért az Úr. Ám a századokig tartó várakozásban megkopott és ünnepi kellékké vált a prófétai szó. Mintha csak egy-egy Anna, s egy-egy Simeon várt volna a karjába zárható Messiásra.

Advent! Advent az ezredfordulón a világ életében. Advent az ezer esztendőtt ünneplő magyar nép életében. Advent az egyes embereknek, ki a maga *égő várakozásában* él.

Van-e, lehet-e igazi adventi reménységünk az egyre személytelenebbé, szegényebbé, veszélyesebbé és igazságtalanabbá váló valóságában? Az igehirdetések hosszúsága bosszantja a tudatlanokat és nem a tartalma tölt el evangéliumi örömmel. Példák és tapasztalatok sora villan fel bennem, s mondom magamnak csendben: *csillapodjál le az Úrban és várjad őt!*

Megkopott és ünnepi kellékké vált a prófétai szó: vigyázatok, ne csüggedjete! Kórusének, de nem bizakodó élet jele a gyönyörűséges himnusz: „Ó, jöjj le, Messiásunk”. Fáradt gyülekezetek éneklük vontatva, hogy „Tebenned bízunk eleitől fogva...” Álszentség tapodja sárba a szentség szikráit és áligazságokat harsog az igazságtalanság Mikeás korában, de ő az Úr néz és az Ő szabadítását várja.

Csillapodjál le az Úrban és várjad őt!

Az advent azoknak advent, akiknek élő kapcsolatuk van Istennel. Ebben az élő hirkapcsolatban tisztán látják a jogot és igazságot helyreállító Urat. Ebben a hitkapcsolatban Isten különös kegyelmi tapasztalatokat tartogat az övéi számára.

Valamikor a 80-as évek elején kínos helyzetbe kerültem. Akkor álomban nagy magasságból zuhantam lefelé. Lent a földön csodálatosan zöld volt a fű, de én biztosan tudtam, ha lezuhanok, halál fia vagyok. Míg egyre közeledtem a földhöz, szép csalá-

domra gondoltam, s arra a Krisztusra, akiről annyiszor szóltam. Most miért nem jön segítségemre? Ebben a kétségbeeső zuhanásban megláttam, hogy oldalról valami sebesen közeledik felém. Ha belefogózkodhatnék... Aztán pillanatok alatt mellettem volt..., egy hatalmas, kinyújtott kéz – amelyről annyiszor szóltam a gyülekezetben –, mely megragadott, és aztán lassan, biztosan földet értem. Megmenekültem. Azóta tudom, ki az, aki nyújtja a kezét szüntelen felém.

Megfakulhattak az adventi igehirdetések, megfásulhattak a gyülekezetek, fejünk fölött és szívünk mellett személytelenné válhatott az igehirdetés. Rendszeres templomlátogatók „előre tudják”, hogy Krisztus eljövételéről szól az adventi igehirdetés. Az adventi Úr azonban mindig útban van, s mindig megérkezik. A *szívbeli bizonyosság* hiányában azonban nem rezdül bele a lélek. „*Visszajön, visszajön, visszajön, / Istennek népe tudja az Úr hamar jön*”, vallja az énekíró, sokak számára azonban ez is csak ének, és nem élet!

Valamilyen személytelen és fejünk feletti mondat lett az is, hogy *ég és föld elmúlhatnak, de Isten beszéde örökre megmarad*. A Szentírás üzenete azonban nem változott. Az adventi Krisztus-jövetel csak a megtapasztalt személyességben érinthet meg teljesen, megrázóan, vigasztalóan, bátorítóan.

Ézsaiás azt hirdette Isten népének: „*Mielőtt kiáltanának, én felelek, ők még beszélnek, és én már meghallgattam*” (Ézs 65,24). Az egész fejezet az eljövendő és megsegítő Isten olyan ígéreteiről visszhangzik, amelyeket egy Isten szavára teljesen figyelő próféta hall és ad tovább. És jött Isten, a fogságból szabadító, és jött Isten a *felhasadó hajnalban* (Ézs 38,8), a megígért Krisztusban.

Nincsen immár semmi kárhozzátásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, mert a Krisztusban való élet törvénye megszabadít a bűn és halál törvényétől (Róm 8,1–2). Teológiailag értékes, de száraz, a hallgatók számára pátoszos, de üres szózat lehet Pálnak ez az ujjongó kijelentése. Kicsit olyan, mint a tv-hírekből értesülni távoli országokban történt földrengésről, ami hozzánk nem érhet el. Pál azonban a leghitelesebb példája azoknak, akiknek az életébe megérkezett Krisztus. Különösen jó róla beszélni, mert ő nem volt sem nyomorgató, sem súlyos beteg, sem elcsüggedt, és mégis elveszett bűnös, tudatlanul is. A Krisztussal való személyes találkozás után döbrent rá, hogy mi a bűn, és miért halál a halál.

Hitéletem meghatározó tapasztalata lett az 59. zsoltár 11. verse: „*Előmbé jön az én kegyelmes Istenem.*” Vallom, hogy a várva várt eljön, megérkezik tusakodásainkban, szegénységünkben, mielőtt eltűnne nádszálhitünk és kialudna pislogó reményünk. Jön az, aki éppen próbára tett hitünkben mutatja meg a maga dicsőségét. Jézus az idők teljességében jött a Földre, ami azt is jelenti, hogy mielőtt teljesen reménytelen lett volna Izrael és a világ helyzete. Pál is erre gondolhatott, amikor a *hiábalóság* alatt és *rothadandóság rabságában* nyögő világról beszél (Róm 8,18–22). Sokan beszélnek manapság az idők jeleiről. Arra gondolok, hogy ebben is valami előnkbe jött kegyelem van. A teljesen rossz irányba tartó világot Ő megállítja, helyes útra tereli.

A Jelenések könyve gyülekezeti számára diktált levelek mindegyikében a hűségre, a kitartásra buzdítja Jézus az övéit. Ma sem jelent ez kevesebbet, minthogy a keresztyén gyülekezet leghűségesebbjei felelősek a szolgálatban és példaadók Krisztus követésében, mindig készek szeretetben, jó erkölcsben arra a napra, emelyen megjelenik az ember Fia.

Különösen fontosnak érzem, hogy azokra a szenvedőkre gondoljunk, akiknek adventi váradalma leginkább érzékelhető. Különösen megrázó a megpróbált ember tapasztalata. *Előmbé jön az én kegyelmes Istenem.*

A Biblia legismertebb példázatában is valami hasonlóról hallunk. A hazafelé tartó tékozló fiú *még távol volt, de az atya meglátta, megesett rajta a szíve és elébe futott.* Isten könyörülettel siet az ember felé. Csakhogy abban az emberben látja, látni akarja a bűnbánatot, a *nem bocsátlak el, míg meg nem áldasz engemet* jákóbi elszántságát és bizalmát. Törekeny, kicsi asszony mesélte el, hogy kórházban feküdt súlyos betegséggel. Kezelőorvosai csendben azt javasolták szeretteinek, vigyék haza, hogy ne a kórházban haljon meg. A beteg tudomást szerzett a halálra ítéletéről. Valami nagy erőt kapott és megszökött a kórházból. Míg összetörten ballagott, látta, hogy valaki jön szembe vele, aki nagyon ismerősnek tűnt. Amikor már előtte állt, akkor ismerte fel Jézust, aki meg is szólította. Meggyógyult és kivételes lelki békével, szüntelen éneklő és imádkozó étellel folytatta nagyon egyszerű és nagyon szelíd életét.

Az Úr közel! Fellobban az első adventi gyertyaláng, jelezve, hogy ebben a gyülekezetben, ebben a családban, ebben a szívben várnak Valakit. Krisztus megérkezése győzelmes hálaadásban, új hitvallásban tör fel belőlünk. Aki eddig talán csak távoli, személytelen Isten volt, mostantól „*az én kegyelmes Istenem lesz.*” Ámen.

Réti Katalin

Szabadka

Megmérettettél és könnyűnek találtattál...

Alapige: Dániel 5,25–28

Bibliolvasás: Dániel 5

Ahhoz, hogy igazán megértjük ezt a történetet és ennek a történetnek a mához szóló üzenetét, ismernünk kell kicsit a *történelmi háttérét*, hogy milyenek is voltak azok az idők, amikor Belszár király uralkodott.

A történet helyszíne Babilónia, a nagy Káldeus Birodalom, ahova Júda népét Kr. e. 586-ban fogságba hurcolták. A jeruzsálemi templomot és a királyi palotát felgyújtották, a város lerombolták és kifosztották, a menekülő királyt elfogták, megvakították és fogságba vitték népe nagy részével együtt. Csak a legszegényebb néprétegek maradtak az országban.

Babilónia neve azt jelenti magyarul, hogy *zűrzavar*. Valóban zűrzavaros és nagyon keserves napok köszöntöttek a választott nép életére Babilóniában. Hányszor sírtak a templom után, talán otthon maradt szeretteik után, a szülőföld után... És ez a nyomorgatás 70 esztendeig tartott. Úgy tűnt sokszor, hogy a szenvedésnek soha sem lesz vége, hogy idegen földön fognak mindannyian meghalni, vagy beolvadnak és végképp eltűnnek a történelem színpadáról. De Isten megkönyörült rajtuk, Jeremiás és Ezékiás prófétákat küldte hozzájuk, akik azt hirdették, hogy a nép nem fog végleg elpusztulni, egykor visszatérhet majd Júdába, a szülőföldre, ha megalázza magát Isten előtt, ha bűnbánatot tart, ha visszatér az igaz Istenhez és eldobja a bálványokat, ha rádöbben, hogy nincs más segítség, nem jön máshonnan megtartás, csak az élő Istentől. Így tért vissza több csoportban is a nép egy része Círus, perzsa király uralkodása alatt, és építették újjá a templomot, a palotát, az egész országot.

Ugye-e testvéreim, a foglyokon, az üldözötteken, egy-egy sokat szenvedett népen mindig meséik a szívünk? Viszont nem igazán jut eszünkbe, hogy talán megérdemli Isten fenyítését, hogy talán Isten figyelmeztetése egy-egy csapás annak a népnek az életében, mert eltértek tőle az emberek, mert felfuvalkodott a szívük, gőgösek, beképzettek, széthúzó és istentelenek lettek... *Milyen jó azonban tudni, hogy minden próbának, minden szenvedésnek és gyötördésnek, minden fogságnak eljön egyszer a vége!* Az Isten

határt szab a Sátánnak, az emberi gonoszságnak és nem engedi, hogy feljebb kísértésünk, mint ahogy azt kibírnánk. Így válhat az életünkben, egy nép életében még a nyomorúság is a javunkra, ha tanulni tudunk belőle, ha az alázatra és bűnbánatra indít, ha az közelebb visz Istenhez és összetartásra, összefogásra ösztönöz.

Most felolvasott történetünk azonban nem a fogságba hurcolt népről szól, hanem Belszár királyról, Babilónia uralkodójáról. A történet úgy kezdődik, hogy a király nagy lakomát rendez ezer főrangú emberének. Hogy mit ünnepelhetek, nem tudjuk. Talán egy újabb meghódított ország, fogságba hurcolt nép feletti győzelmüket? Nem említi a leírás. Csak azt, hogy hogyan zajlott le ez a királyi lakoma. A bor hatására, olvassuk, amikor a lakoma már javában folyt, a király megparancsolja, hogy hozzák elő azokat az arany és ezüst templomi edényeket, melyeket még apja rabolt el a jeruzsálemi templomból, mert ő ezekből az edényekből akar inni. Így mulattak, tivornyáztak részegen és közben dicsőítették az aranyból, ezüsből, rézből, kőből csinált bálványisteneket.

Ez a pár mondat nagyon sok mindent elárul Belszár jelleméről. Ez a király nagyon magabiztosnak tűnik. Hisz más hatalmas királyok is álltak a birodalom élén, de többnyire tisztelték a másik nép vallását, hitét. Soha nem vetemedtek volna arra, hogy a felszentelt templomi edényeket ilyen célokra, orgiákra használják, hogy ennyire semmibe vegyék a leigázott nép isteneit, még ha azok mások is voltak, mint saját isteneik. Belszár azonban ez nem érdekelte. Se a népek, se isteneik! Meg volt győződve, hogy ő a legnagyobb király, hogy felette senki nincs, hogy birodalma legyőzhetetlen, s hogyha leigázott egy népet, akkor annak a népnek az istene is szolgálja lett. Hiába imádták az arany, ezüst, réz, kő isteneket, Belszár tulajdonképpen *saját magát képzelte istennek*.

(Hány, de hány ilyen királyról és lakomáról tudunk a történelem folyamán! Ahol az Istennek nem maradt már hely, mert átvette helyét az emberi becsvágy, hatalom, az emberi dicsőség.)

De egyszer csak nagy hirtelenséggel – folytatódik a történet – egy emberi kéz tűnik fel és a palota falára írni kezd valamit. Hogy mit, azt még nem tudjuk, csak azt, hogy a király egyre sápadtabb lesz, gyötrő gondolatai támadnak, és még a térdei is reszketnek. Az előbb még annyira magabiztos királyt, hirtelen félelem fogja el, bódulatából hirtelen kijózanodik. Balsejtelmek támadnak. Kiabálni kezd, hogy vezessék elő a varázslókat, csillagjósokat, hátha valaki meg tudja fejteni a falon levő titkos írást. De a király emberei közül senki sem tud rájönni az értelmére. Közben telik az idő, a feszültség egyre fokozódik, a király egyre jobban megrémül, a főrangú emberek tanácstalanok. Akkor vezetik elő Dánielt, akiről tudjuk, hogy fogolyként hurcolták Jeruzsálemből Babilóniába, és akiről az a hír járja, hogy isteni lélek, világos értelem és rendkívüli bölcsesség lakik benne, hogy ért az álomfejtéshez és Isten segítségével meg tudja magyarázni a titkos jeleket. Ezért a rendkívüli képességéért Belszár apjának, Nabukodonozornak uralkodása alatt nagy méltóságot kapott. Azonban úgy tűnik, hogy ez lassan feledésbe került, és fia, Belszár már nem kérte ki tanácsait, hisz amikor elővezetik, nem is ismeri.

Dániel azonban jól ismerte Belszárt. *És Isten is, aki Dánielt küldte és használta tolmácsként, hogy elmondja mindazt, amit Ő üzen a királynak.* Ezért aztán Dániel nem is fél, bátran áll a királlyal szemben és olyan dolgokat mond, melyeket a király talán soha életében nem hallott ilyen nyíltan és őszintén megfogalmazva. Hisz csupa talpnyalókkal volt körülveve, akik még legnagyobb tévedéseit is dicsőségnak tüntették fel, bűneit erénynek, a hazugságot igazságnak... Most azonban eljött Belszár számára az igazságtétel órája. Maga Isten szólal meg és elmondja Dánielen keresztül, *ahogy Ő látja a király életét és cselekedeteit.*

Mindenekelőtt apjára, a volt királyra, Nabukodonozorra emlékezteti a mostani királyt. Arra, amikor aranszobrot csináltatott magának és azt parancsolta, hogy mindenki

hajoljon meg előtte és imádja azt. Akik pedig nem tették, egy nagy tüzes kemencébe dobatta. De Isten megverte gőgössége és felfuvalkodása miatt, azért, hogy önmagát imádtatta az egy Isten helyett. Elmeháborodott lett és elűzték a királyi trónról. A vad-szamarak között tanyázott, füvet evett, mint az ökrök, az ég harmatja áztatta testét, olyan lett, mint az állatok, állati szintre süllyedt, „míg el nem ismerte, hogy a felséges Isten uralkodik az emberek királysága fölött, és ő azt ülteti trónra, akit akar...” Amikor erre rádöbrent, akkor ismét kitisztult az értelme és visszatérhetett uralkodni. Ez történt Belszár apjával, és az új királynak ezt nem lett volna szabad elfelejtenie. Tanulnia kellett volna a múltból. Meg kellett volna tanulnia, hogy előbb-utóbb minden király így végzi, aki istennek képzei magát, aki azt gondolja, hogy övé minden hatalom és dicsőség és nincs felette senki... De Belszár nem tanulta meg. „A menny Ura fölé képzelte magad...” – mondja szemrehányóan Dániel – és gúnyt űztél a templomi szent edényekkel. Ugyanakkor az élő Istennel nem számoltál, nem dicsőítetted Őt, nem tudtad, hogy Ő az, aki hatalmat ad a királyoknak, aki kezében tartja minden ember életét, de a történelem szárait is, aki fel tud emelni, de porig tud alázni, ha kell.

Ezért küldte ezt a kezet és íratta fel ezt az írást. És ez az írás az *ítélet* írása. Ezt már nem lehet kijavítani, nem lehet átírni, nem lehet elhasználni. Most már minden késő. Talán eddig meggondolhattad volna, volt rá idő. Kegyelmes és hosszútűrő volt Isten. De most az ítélő, az igazságtevő Istennel találod szembe magad Belszár, aki jön mérleggel a kezében és mérlegre teszi életed, cselekedeteid, szavaid, gondolataid és azt mondja végül: *Megmérettetél és túl könnyűnek találtattál, híjával találtattál.*

Nagyon elgondolkoztató szavak ezek, testvéreim! Hisz az Isten előtt egyszer mindannyian megmérettetünk. Ha nem előbb, akkor utóbb. Ha nem e földi életben, akkor halálunk óráján. Mindannyian oda kell állanunk egyszer eléje és számot adnunk arról, amit e földi életben a ránk bízottakkal cselekedtünk: jót vagy rosszat.

Megmérettetik személyes életünk, megmérettetik a mi egyházunk, a mi népünk, de megmérettetik ez az ország is és királyai, megmérettetik az egész földkereksége.

Vajon ha most, a templomfalon megjelenne ez a titkos írás, isteni kéz, mit írna föl?

Adja az Úr, hogy a mi életünk felett ne azt írja föl, amit Belszár felett, hogy legyen időnk és alkalmunk kérni az Istent és törekedni arra, hogy kipótolhassuk hiányosságainkat, hogy megtegyük, amit eddig elmulasztottunk, hogy fölemelt fővel állhassunk meg előtte.

Felolvasott történetünk szinte tragikusan végződik: „Még azon az éjszakán megölték Belszárt, a káldeusok királyát és a méd Dárius foglalta el az országot...”

Mennyire igaz, amit Dániel az elején mondott, hogy „*a felséges Isten uralkodik az emberek királysága fölött, és Ő azt ülteti trónra, akit akar...*”

Bízunk hát testvéreim ebben a felséges Istenben, a Királyok Királyában, tudva, hogy végső soron ő irányítja az eseményeket, s ha a földi királyságok egyszer mind elmúlnak, az Ő kezében akkor is megmaradunk. Ámen.

Adventi prédikáció

Alapige: Máté 25,14–30
Bibliailvasás: 2Thesszalónika 2,13–17

Kedves Testvéreim! E példázatban Krisztus a maga visszajövetelére hívja fel a világ figyelmét. Kétségtelen, hogy az a nap a számonkérés ideje lesz, amikor arról fogunk beszélni Neki, hogy miként gazdálkodtunk a „rendelt időkkkel” (Préd 3,1–8).

A Jézust hallgató tanítványi sereg valószínűleg még nem volt tisztában azzal, hogy a hangsúlya itt nem a talentumokról, még csak nem is a szolgák ügyességéről szóló híradáson van, hanem egyedül azon, hogy e világ Gazdája visszatér. Nem csodálkozhatunk hát, ha ezt a félreismerhetetlen bibliai üzenetet hitvallásunk, a Hiszekegy egyik pontja így fogalmazza meg „...visszajön ítélni eleveneket és holtakat...”

A keretet alkotó példázat egyszerű és közérthető. Ami a történet megértése szempontjából meghatározó, az két esemény. Az egyik a gazda útrakelésének, a másik pedig visszajövetelének pillanata. Ami a két időpont között történik vagy nem történik, döntő kimenetelű lesz a szolgák sorsára nézve. Teológiailag itt az üdvösség elnyerése vagy eljátszása a tét. Van örök élet, és van örök kárhozat.

Távozása előtt a gazda intézkedik. Nézzük meg hogyan? Egy másik példázatban Jézus elmondja, hogy ugyanez a gazda az étel és ital idejében való kiosztásával bizza meg a szolgákat. Mert úgy van az, hogy aki az Atya házában munkálkodik, annak nem kell éheznie, sem szomjaznia. Most pedig arról értesülünk, hogy a távozásra készülő gazda az előhívott szolgákat még pénzzel is ellátja és parancsot ad nekik: „Kereskedjetek, amíg visszajövök!” (Lk 19,13) Mint jó emberismerő osztályozza a szolgákat. Mindenkinek képessége szerint osztja ki a megbízásokat és az ehhez szükséges talentumokat. Így kapja az egyik az öt talentumot, a másik kettőt, míg a harmadik egyet.

A történettel kapcsolatban két fontos kérdést kell feltennünk.

1. Mi az, ami hátramarad a gazda távozása után? A talentumokkal ellátott szolgák és a jó irányításra váró birtok.

A talentum itt a pénzt jelöli. Ennek jelentősége pedig abból adódik, hogy a sikeres kamatoztatástól függ a gazdaság felvirágoztatása. Ugyanis, ha jól kezelik a talentumokat, nagyobb jövedelem kerül a házhoz. Így öröm és elégedettség kíséri majd a növekedést.

Az első üzenet nemcsak arról szól, hogy óvakodni kell a pénzkezelés bűneitől (tékozlás, kuporgatás). Sokkal inkább arról, hogy az Úr ajándékai áldást hoznak életünkre, amennyiben ezeket továbbra is az ő szolgálatába helyezzük. Van-e valaki köztetek, aki ellentétesen gondolkodna saját érdekével? Aki nem a növekedést, örömet vagy áldást akarná?

2. Kinek a kezébe kerül a talentum? A szolgák kezébe. Példázatunk két szolgatípusról beszél.

Az egyik a „keszkenős” szolga (Lk 19,20). Mi jellemzi őt? Magatartásának fő meghatározója, hogy félelem lakozik benne. Tehát nem a szeretet fűzi a gazdájához, hanem a rettegés. Másodszor pedig meghatározza tétlenségét az is, hogy kemény Úrnak tartja a gazdáját, aki ott is *arat*, ahol nem vetett. Harmadszor, a munka hasznát önző módon magának akarná fenntartani. Ezért így gondolkozik: ha tudom, hogy olyan gazdám van, aki visszatérésekor követelni fogja munkám gyümölcsét, akkor egyszerűen nem dolgo-

zom egyáltalán. Ha a gazdának haszon és nagyobb hozam kell, akkor bizony dolgozzon meg érte.

Így látja a „keszkenős” szolga a gazdát. Csak egyet nem tud, hogy a visszatérő Úr egyben kegyelmes is.

Ezzel szemben ott van a sáfárkodó típus. Az ő esetében a legfontosabb, hogy megérti azt, hogy a gazda távozása és visszatérése között neki dolgoznia kell. Különbözik hogyan lesz a kevésből sok? A másik tulajdonsága az, hogy ő szereti és komolyan veszi Urát. Míg a harmadik az, hogy tudja: a fáradozás, a munka az övé, de a haszon és dicsőség az gazdájé.

Nagy kérdése mostani adventünknek, hogy Krisztusunk visszajövele milyen foglalatosságban találná mai szolgálóit? Úgy gondolom, hogy ez az esemény legalább két dologra világítana rá.

Az egyik az, hogy bár sok a lelkiismeretlen és tunya, becsülete Krisztus előtt mégiscsak annak lesz, aki hűséges volt mindvégig. Igen találóan fogalmaz énekeskönyvünk 222. énekszövege „Szégyent nem vallanak / Akik hozzád esedeznek / Azok pironkodjanak / Akik hitetlenül élnek.”

A másik pedig az, hogy Krisztus eljövele a színvallás napja lesz. Állítom, hogy a példázatbeli „keszkenős” szolgáló, aki ura pénzét elásta, úgy élt, hogy közben a kívülállóknak egyáltalán nem tűnt fel, hogy neki nincsen gondja a talentumok gyarapítására. Vagyis miközben földbe ásta a gyarapításra kapott talentumot, eközben megjátszotta a jó sáfárt. Mindezt azonban csak a gazda eljövele napjáig. Akkor aztán minden egyszerre kiderült (Mt 25,24–27). Idevágó gondolat az, amit valaki mondott: „Krisztus visszatérése napja sokunk számára a csodálkozás napja lesz. Kiderül, hogy sokan, akikről jó véleményünk volt, elvettetnek. Mások pedig, akiket mi emberek nem sokra becsültünk, megtartatnak.”

Legyen a mi imádságunk a 92. adventi ének utolsó verse: „Szállj, szállj magasra, szíveink reménye / Vezess el minket Jézusunk elébe, / Mert a váltságot Ő hozza földünkre / Nagy örömiünkre.” Ámen.

Tóbiás Tibor

Szamosardó

Tudom a te dolgaidat

Alapige: Jelenések 3,7–13

Bibliaolvasás: Lukács 12,35–48

Megszoktuk, hogy advent idején, ahogy mind közelebb kerülünk a karácsony ünnepehez, a prédikációk is oda irányuljanak a betlehemi kisdedre, hogy előtérbe kerüljön várakozásunk beteljesülésének reménye. Isten nekünk ajándékozza Egyszülött Fiát, s ez a szeretet most karácsony előtt, vagy épp karácsonykor mintha sokkal kézzelfoghatóbb lenne. Úgy szeretnénk magunk is kapni valamit, s talán még adni is megpróbálunk. Ez a mai Ige mintha egy kicsit kiábrándítana bennünket. Mintha hirtelen kényelmetlenül kezdenénk érezni magunkat: „Tudom a te dolgaidat!” Hát nem ünneprontás ez sokaknak? Az Igében nem a karácsonyi angyalokról van szó, hanem valami egészen másról. Azt hallottuk alapigénk első versében: „Írd meg” – a gyülekezet angyalának! Felejsük el tehát a megszokott képeinket és lássuk meg, hogy itt nem a betlehemi angyalok világra szóló örömmüzenetéről van szó, hanem egy szolgáló lélekről, akire valami nagyon komoly dolog van rábízva. A feladat, ami a parancsban elhangzik: elvinni, átadni az üzenetet.

Nagyon fontos megjegyezni, hogy nem az üzenetnek a megfogalmazásáról van szó, hanem a készen kapott üzenet maradéktalan átadásáról.

De máris megállhatunk egy pillanatra. Kinek szól az üzenet? A filadelfiai gyülekezet angyalának, de lényegében magának a keresztyén gyülekezetnek. Tehát nekünk, Testvéreim, a mai és a mindenkori gyülekezetnek! Nekünk, akik sokszor hamisak, gonoszak és igazságtalanok vagyunk – üzen a Szent, az Igaz. Nem az a magatehetetlen kisgyermek, aki bepólyálva fekszik a jászolban, mintha ránk volna utalva, hogy szeressük őt, hanem az, „aki a Fő, a Krisztus”! Akiról a próféta azt írja, hogy uralom az Ő vállán leszen és akinél a Dávid kulcsa van! Nyit és zár! Ő mondja: Tudom a te dolgaidat! Igen, Ő tudja a mi lázas ünnepi készülődésünket. Tudja, hányan készülnek ünnepelni a „szeretet ünnepét” – Nélküle. Tudja azt a sok-sok kísértést, gyötrelmet és kételkedést, melyek bennünk vannak, és amelyek valójában felőlünk zárják be az ajtót.

Mindezek ellenére, ma Ő mondja: Ímé, adtam elődbe egy nyitott ajtót. Igen, az ajándékozó Úr elénk állítja. És felkaphatnánk fejünket: hol van a nyitott ajtó? Én ünnepelni akarok, én igazán be akarok lépni azon a nyitott ajtón. Testvérem, ne valahol távol keressd. Az is a mi emberi nyomorúságaink közé tartozik, hogy mindig máshol, valahol távol keressük, ha keressük. Pedig milyen érthetően hangzik: „elődbe”! Itt van, előtted van. S ez pedig az igehirdetés, az úrvacsora, a gyülekezeti közösség, amelyikben benne élsz. Meglátod-e, be tudsz-e lépni ezen a nyitott ajtón? Vagy szerinted ez nem lehet az? Gyarló emberi beszéd, a kevesek, akik hallgatják, a sok-sok üres hely a padokban... Milyen sokszor halljuk, mi igehirdetők öngazolásképpen: kevesen vagyunk, gyengék vagyunk... Lehet ez így igaz, de ma maga az Úr mondja: Tudom... hogy kevés erőd van, kevés a számod. A mi tévedésünk az, hogy mindig a *sokban* látjuk az erőt! Hány kis gyülekezet irigyli a nagy gyülekezeteket. Könnyű nekik, mert sokan vannak! Sokan járnak templomba. Valóban sokan? 1000 lélekből mondjuk 200-an! 80%-a a gyülekezetnek távol marad. És mondjuk, ha egy kis, 300 lelkes gyülekezetből 85-ön jelen vannak, az nem több-e? Hiszen a gyülekezetnek csupán 71%-a marad távol. De hagyjuk a számokat, a statisztikákat!

Filadelfia nem volt nagy város, gyülekezete sem lehetett nagy. S mégis, a 7 gyülekezet közül csak ehhez a gyülekezethez hangzik, hogy hűnek találtatott! De miben is volt hű ez a kicsiny gyülekezet? Abban, hogy:

- megtartotta Krisztus beszédét;
- nem tagadta meg az Ő nevét!

Ímé, Testvéreim, a két csodálatos kincs, mely egyben tükör is számunkra.

Karácsony előtt hadd nézzünk bele ebbe a tükörbe. Gondoljunk csak bele: Ő, aki azt tanította, hogy *légy jóakarója a te ellenségednek... aki arcul út téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is*, vagy ha éppen a szeretet szempontjából nézzük az Ő beszédeit: *Mert ha azokat szerettitek, akik titeket szeretnek, micsoda jutalmát veszítetek? Avagy a vámszedők is nem ugyanazt cselekszik-e? ... mit cseleksztek másoknál többet? Vajon a mi szeretetünk nem befektetés-e? Megtérül – nem térül meg. Kamatozik, vagy sem. És hogy le szoktuk írni egymást az úgymond szeretetlistánkról!*

Hogy megtagadtuk-e az Ő nevét? Természetesen, nem! Csak épp elfeledkeztünk Róla. De ha a körülmények úgy hozzák, hogy kényelmetlenné válik ez az ismeretség, akkor Péterekként mondjuk: soha nem is ismertem!

De térjünk vissza a hűség jutalmához, hiszen az Úr három ígéretet ad a filadelfiabeli hűséges gyülekezetnek:

1. *A Sátán zsinagógájának tagjai eljönnek és csatlakoznak.* Hadd ne térjünk ki most arra, hogy kikről is van szó. De lássunk meg egy nagyon fontos dolgot: Krisztus ott gyarapítja gyülekezetét, ahol az Ige iránti hűség és az Ő neve iránti hűség meglátszik! Gya-

rapodunk-e mi? És itt ne gondoljunk most csak a természetes szaporulat szinte teljes mértékű apadás jellegére, hiszen köztudat, hogy csupán egyházkerületünkben az apadás évente egy-egy nagy gyülekezeti veszteséget jelent, hanem gondoljunk arra, hogy állunk mi a kitértek és betértek arányával? Látna hűségünket, jönnek-e hozzánk? A számtalan szekta és neoprotestáns felekezet keselyűként figyel bennünket, és miért ne ismer-nénk be: egyeseket elvisznek tőlünk! Mentegessük magunkat azzal, hogy a kitérők állhatatlanok, hűtelenek? Mindenesetre egyszerebb, mint saját hűségünket megvizsgálni.

2. *A megpróbáltatás, idején megtart.* Mi, akik oly sokszor megtapasztaljuk ezt a megtartást, merünk-e bízni benne a továbbiakban is? Akkor, amikor az elszegényedés mind nagyobb és nagyobb méreteket ölt, amikor lassan már karácsonyi ajándéokra sem telik, és mind több szülő tartja otthon tanulni vágyó gyermekét, mert nincs pénz. Minde-nek dacára, higgyük bátran, hogy a megpróbáltatás idején megtart.

3. *Eljön hamar.* Az első században élők tudtak hinni az Úr közeli eljövételében. Sajnos, mi sokszor inkább az olyan szolgálkhoz hasonlítunk, akik azt mondják: halogatja az Úr az Ő eljövetelét. És mi lesz, ha többé nem halogatja?

Testvéreim, nem elég csak a naptár szerinti adventben élni. Mint hívó keresztyéneket, töltsé be szívünket az Úr visszajövetelének a várása. Erre vonatkozik az előbb felsorolt három ígérethez kapcsolódó végső kötelesség: *Tartsd meg ami nálad van!* Ne mondd, testvérem, hogy semmi sincs. Hiszen van gyülekezeted, van igehirdetés, amely a te hitedet szüntelen gerjeszti, van úrvacsora, amivel élhetsz azért, hogy hited megerősödjön, szíved mélyén ott van a reménység, még akkor is, ha a mindennapi gondok annyira befedték azt, és van a szívedben szeretet is – csonkán, megfogyatkozva, de van. Tartsd meg testvérem és vigyázz reá! Boldog az a szolgál, akit az ő ura, mikor hazajő, ilyen munkában talál. A végső ígéret csodálatos: *oszloppá teszem azt.* Lehetsz a családod oszlópa, lehetsz gyülekezetedé, lehetsz egyházadé! De ne akarj te mindenáron az lenni, mert csak Ő tehet azzá. Ő ír föl erre az oszlopra három nevet: Isten, Egyház, Krisztus. Három csodálatos név. Minden bennük van.

De valamikor már írtak a mi homlokunkra három nevet! Éspedig: Atya, Fiú, Szentlélek. Látszanak-e még, vagy az élet annyi megpróbáltatása már rég lemosta onnan őket?

Üzenetet kaptunk az adventi nyitott ajtóról, amely előttünk áll. Átvettük-e, meghallottuk-e? Fülünk van, tehát természetesen hallottuk az igehirdetést.

Hát amit nem az igehirdető, hanem a Lélek mondott, most adventben, hallottuk-e? Ámen.

Karácsonyi prédikációk

id. Balogh Károly

Csittszentiván

Csillag származik Jákóbból...

Alapige: 4Mózes 24,17a

Bibliolvasás: Máté 2,1–12

I.

Bálám, a pogány mágus karácsonykor örömben részesül... Csillagot lát. „Látom őt, de nem most; nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból...” Nem személyválogató az Isten. A pogányok között is talál eszközt magának, pogány próféta által is ad kijelentést, hirdetve, hogy lesz karácsony.

Mikor a megjövendőlt csillag megjelent a betlehemi mezők felett, látták a pásztorok, akik kinn tanyáztak az ő nyájuk mellett, látták a napkeleti bölcsek, akik el is indultak, hogy tisztességet tegyenek a Királynak. A csillag látása lett karácsonyuk mind a pásztoroknak, mind a bölcseknek, akik közelről nézhették azt, akit Bálám az időben oly meszsze látott.

A kétezredik év karácsonyán mi, hogy látjuk Őt, hogy látjuk a csillagot? „Most”, „közel”, vagy nagyon távol, valahol a régmúlt világok ködében? Ne akadjon el tekintetünk a karácsonyfák csillagán, a karácsonyi ajándékokon, nézzünk tovább, „leborulva, de nyitott szemekkel...”, lássunk úgy, mint Bálám és a napkeleti bölcsek, tegyünk tisztességet neki.

Ki részesítette Bálámot karácsonyi örömben, csillaglátásban? A 24. rész 2. versében azt olvassuk, hogy „Istennek lelke vala ő rajta”. Nekünk is úgy lesz igaz karácsonyunk, úgy látunk csillagot, úgy látjuk meg a Királyt és a királyi pálcát, ha megnyugszik rajtunk Isten Lelke. Könyörögjünk a Lélek ajándékáért, hogy ne csak nézzünk, hanem lássunk is, a lelkünk nyitott szemével.

A napkeleti bölcsek sem maguktól látták meg a csillagot. Nem valami híres távcső segítségével, hanem a Lélek indításából, a Lélek erejével.

II.

Milyen körülmények között látta Bálám a csillagot és a királyi pálcát? Háborús zajtól volt hangos az a világ is, amelyben Ő élt. Bálák, a moábita király a halált készítette Izráel számára. A pogány mágust szolgálatába akarta állítani, akiről az a hír járta, hogy tud áldani és átkozni. Biztos akart lenni győzelmében, Izráel elpusztításában. Azért hívatta Bálámot, hogy átkot szórjon Jákób maradékaira.

Isten másképp döntött, átok helyét áldást mondatott a mágussal. Nem a halált, a pusztulást készítette Izráel részére, hanem az életet. Akin Isten Lelke megnyugszik, az áldást hozó, áldást mondó, áldásosan ünneplő, még akkor is, ha kevesebb a karácsonyi ajándéka és barnább az ünnepi kalácsa.

Vigyünk a karácsony jókívánságaival Isten áldását szeretteinkhez, rokonainkhoz. Legyünk az áldások emberei még ellenségeinkkel szemben is. Hiszen, akiknek a csillagát látta Bálám a messzeségben, áldást mondott azokra is, akik megfeszítették. „A világot nem átkozta, meghalt érte imádkozva.”

Bálák király búslakodott, rémüldözött, aggódott (4Móz 22,3–4). Rémületében akart átkozódni, pusztítani. Nem is részesült a csillaglátás örömeiben.

Testvérem! Ne aggódj, ne félj! Aki a királyi pálcát a kezében tartja, veled van minden napon a világ végezetéig. „Mikor vízen mégy át, én veled vagyok ... azok el nem borítanak, ha tűzben jársz, nem égsz meg...” (Ézs 43,2). Áldása elkísér ünneplésedben és munkálkodásodban. Légy áldást hozó, áldást mondó keresztyén. Úgy lesz igaz, boldog karácsonyod!

III.

Bálámról azt olvashatjuk a 4Móz 24,15–16-ban: „megnyílt szemű ember...”, megnyílt fülű ember, „aki hallja Istennek beszédét, és aki tudja a Magasságosnak tudományát”. Hallotta, amit az Úr mondott, látta, amit Isten neki megmutatott s így tudott a messi időkre próféciát mondani. „Csillag származik Jákóbból...”

Hogyan talált minket ez a karácsony? Van nyitott szemünk? Láttuk-e a múlt esztendőben Isten nagyságos dolgait, csodáit? Hallottuk-e Isten beszédét a múlt kétezredik évben? Tanultuk a Magasságos tudományát, de cselekedtük-e azt? Isten ígéje sok kérdést vet fel. Ne múljon el a karácsony s annak ünnepi hangulata, amíg nem felelünk ezekre a kérdésekre. Igyekezzünk megnyílt szemmel járni. Lássuk meg Őt, „a fényest, a nagyszerűt...” Lássuk meg a jászolban a királyi trónust s a kisgyermekben lássuk meg a Királyt! Most hitben láthatjuk Őt, de egykor részeltet a szemtől szemben látás örömeiben. De most lássuk meg az Ő kicsinyeit, akik egy falat kenyeret s egy pohár vizet kérnek tőlünk az Ő nevében. Igyekezzünk hallani Isten beszédét, mondjuk tovább áldott tanítását, miként a pásztorok is hirdették, ami a gyermek felől nekik megmondott. Hadd terjedjen az evangélium minden nép és minden nemzet között. Beszéljük a nép között nagy csodáit, melyeket tett... „egyszülött Fiát adta, hogy aki hiszen, el ne vesszen”.

Bálám előre nézett, csillagot látott. Mi felfelé nézzünk, oda, ahol Ő van, s lelkileg mennyei Királyt látunk. A Király pálcájával mutatja az utat, mint Isten vezérelte népét „nappal felhő oszloppal, éjjel tűzoszloppal”, hogy el ne tévelyedjen. Ámen.

Korodi Csaba

Nagykend

Karácsony és az örök élet

Alapige: János 3,16–17

Bibliaolvasás: Máté 2,1–12

Karácsony nélkül örökre ismeretlen maradt volna számunkra Isten valódi szeretete. Eljött az „idők teljessége” és a Fiú testet öltött, történetivé vált, belépett az emberi nemzetségbe. Mindez Isten megmentő szeretetével magyarázható, amellyel világunk felé fordult.

Talán minden más üzenetnél jobban vonzza az embereket az Isten szeretetéről szóló üzenet. Ezt közvetíti számunkra a karácsonyi evangélium is. Isten szereti az egész világot és ebben benne vagy te is. Szeretete nem tétlen, hanem adakozó szeretet. Karácsonykor Ő a legdrágábbat adta, egyetlen Fiát ezért a világért, annak megmentéséért és azért, hogy neked üdvösséged legyen!

Ez az ígevers a „Biblia dióhéjban”. Benne van Isten legfontosabb üzenete hozzánk. Benne van az:

- a) hogy viszonyul Isten világunkhoz;
- b) miért küldte el az Ő Fiát;
- c) mi a terve megmentésünk érdekében.

a) Hogyan viszonyul Isten világunkhoz? Szerette és szereti. Hiszen Ő teremtette és gondviselésével fenntartja és igazgatja. Vannak, akik kétségbe vonják ezt az igazságot és így teszik fel a kérdést: Ha Ő szereti ezt a világot, akkor miért van benne annyi nyomorúság, betegség, éhség, gyilkosság, gyűlölet, háború, halál, borzalmas természeti katasztrófák? Miért lett elviselhetetlen az én életem?

A bibliai felelet ezen kérdésekre a következő: a szenvedések nagy részét az ember saját maga okozza önmagának és másoknak. Hiszen Isten kijelentette a helyes utat, de az embernek ez nem kellett, az élet helyett a halált választotta. És ez ma sincs másképpen. Inkább a bűnt szeretjük és a bűnös életformánkhoz ragaszkodunk. Így aztán viselnünk kell döntésünk következményeit. Például, akik valamely szenvedély rabjai, ezzel lassanként szervezetüket rombolják és teszik tönkre. Rendszerint mire feleszmélnek, már késő és helyzetükön nem lehet változtatni.

Egy másik válasz, hogy Isten a szenvedéssel is formál. Sok embert megállított Ő a maga útján, éppen a nyomorúság által és arra készítette, hogy elgondolkozzék élete célja és értelme felől. Ezékiás király így köszöni meg Urának bánásmódját: „Ímé, áldásul volt nekem a nagy keserűség... (Ézs 38,17)

Isten áldozatosan szereti ezt a világot. Jézus ezt a kijelentést közvetlenül Nikodémusnak, a zsidók főemberének mondja, aki ezt így nemigen értette. Talán inkább szerette volna azt hallani, hogy Isten szereti a szigorúan vallásos zsidókat, akik betű szerint betartják az Ő törvényeit. Lehetséges, hogy csalódott is, mivel nem ezt hallja. Isten az egész világot szereti. A világ minden emberét, azokat is, akik másképpen gondolkodnak, mint én, akik esetleg lezüllöttek, méltatlanok a szeretetre, akiket mi emberek gyűlölünk, lenézünk, kiközösítünk. Isten nem úgy szereti világunkat, ahogyan mi elváránk, vagy Neki előíránk, hanem ahogyan Ő akarja, sajátosan.

b) Miért küldötte el Isten egyszülött Fiát ebbe a világba? Azért, hogy engesztelő áldozat legyen a mi bűneinkért. Pál ezt így fogalmazza meg a Róm 5,8-ban: „Isten a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt.” Ez szeretetének valódi bizonyítéka. A golgotai áldozat, Jézus halála a bizonyítéka annak, hogy Isten szereti az embert, az egész világot. Mert „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért.” (Jn 15,13)

Isten szeretetével magyarázható az a tény, hogy Fiát elküldte ebbe a világba. Nélküle pusztulásra jutott volna. Krisztus testben való eljövele nélkülözhetetlen ajándéka volt Istennek a világ számára. Nem egy ajándékkal jelentett többet a sok ajándék között Jézus eljövele, aki nélkül a világ úgyszólván megmaradt volna, hanem olyan egyedülálló ajándék, aki megmentette a világot.

c) Isten azért küldte el a Fiút, hogy *üdvözüljön* a világ általa. Isten terve tehát Jézus testté lételével nem az volt, hogy elítélje általa ezt a világot, hanem hogy megmentse. Az Istentől elpártolt, megromlott emberiség számára Jézus az egyetlen út, aki visszavezethetett bennünket az Atyához és megbékíthette a haragvó Urat, engesztelést szerezve. Isten szeretete az emberétől épp abban különbözik, hogy nem elfordult a bűnöstől, elutasítva azt, hanem odafordul, lehajol, mentő kezét nyújtja ki feléje. Ez történt az első karácsonykor. Isten, a mi Atyánk az ajándékozó, mi vagyunk a megajándékozottak. Az Ő felbecsülhetetlen karácsonyi ajándékát hittel fogadhatjuk el.

Köszönöm Uram, hogy Jézus elküldésével irántam való szeretetedet is kinyilvánítottad, hiszen azt akarod, hogy aki Benned hisz, el ne vesszen, hanem megtartassék az örök életre.

Egy idős házaspár bibliát kapott ajándékba. A férfi kezdte el olvasni. Egyszer azt mondja feleségének: ha ez mind igaz, amit ez a könyv ír, akkor az emberek nagyon rosszszak... Másodszor így szólt: Ha ez mind igaz, amit ez a könyv ír, akkor mi nagyon bűnösök vagyunk. Harmadszor így szólt: ha ez igaz, akkor mi örökre elvesztünk. Végül is eljutott a Jn 3,16-hoz. Amikor ezt figyelmesen elolvasta, így kiáltott fel örömeiben: ha ez igaz, akkor mi is *üdvösségre* jutunk.

Kívánom kedves igehallgató testvérem, hogy erre a következtetésre még ezen az ünnepen eljussál: ha ez az ige igaz, akkor én is *üdvösségre* jutok. Ámen.

Nagy István

Kolozsvár

Az embernek Fia

Alapige: Lukács 19,10

Bibliolvasás: Ezékiel 34,11–16

Ma, karácsony ünnepén Jézus mondja magáról, hogy *Ő embernek Fia*. Máskor Isten Fiának nevezi magát. A kettő nem mond ellent egymásnak, benne ez megvalósult. Mert Isten így jelent meg közöttünk. Embernek Fia, azaz emberi természetű lény. Szokás nálunk is valakit, öntelt embert, emberfiának mondani, hogy emlékezzék a minden emberre jellemző korlátozottságra. De Jézussal kapcsolatban, az *Ő* bizonyágtételét nem fogva fel, *lekicsinylést* jelent, csak legfeljebb kiváló *tanítónak* tartják, akit felül lehet bírálni. Mint történt ez földi életében, mikor az elutasítói arra hivatkoztak: „nem ez-é Jézus, a József fia, akinek mi ismerjük atyját és anyját?” (Jn 6,42), „amaz ácsmester fia” (Mt 13,65), és egyben felsorolják az utána született testvéreit is. Napjainkban van olyan vallási közösség, amely még mindig így gondolkodik és a karácsony mindössze megemlékezés arról, aki *volt*.

Jézus Krisztus *többször*, összesen 69-szer jelentette ki, hogy ő „embernek Fia”, az apostoli írások négyszer említik ezen a néven. Jézus tudta, kicsoda ő, hogy emberré kellett lennie, hogy megváltsa ezt a bűnös világot. Ennek hitében lehet és szabad ünnepelni, boldog karácsonyt tartani. Ehhez a *teremtésből* kell kiindulnunk. Isten az emberi lét feltételeinek bizonyítása után, a hatodik napon (időszakban) elhatározta: „Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra..., teremté tehát az Isten az embert az ő képre... férfiúvá és asszonnyá teremté őket.” (1Móz 1,26–27) Azonban ezt az istenképűséget – szentséget és igazságot – elveszítette, amikor a bűnre hallgatott és elszakadt Istentől. Jött rá Isten *ítélete*: „Átkozott legyen a föld temiattad, fáradságos munkával ... orcád verejtekével egyed a te kenyeredet, míglen visszatérsz a földbe, mert abból vétettél; mert por vagy te s ismét porrá leszel.” (1Móz 3,17–19) De ebben a teljes reménytelenségben sem hagyta magára. *Megígérte*, hogy egyszer majd az asszony magva a kígyó fejére fog taposni. Karácsonyi énekünk is erre emlékeztet: „Megmondottad volt még kezdetben / Az első egy emberpárnak, / Hogy ők a szomorú esetben / Mindörökké nem maradnak: / Küldesz vigasztalót, / A bűntől megváltót, / Ki eredeti / Elveszett jogukba / És boldogságukba / Visszahelyezi.” (90. ének 2. v.)

Ígérte Isten mindegyre megújította, ott tartotta a lelket az emberben és készítette várni, adventben élni. Bámul a bibliolvasó azon, hogy milyen világosan szólott Isten ígérete a Szabadítóról. Csak két idézetet hozok fel ezúttal: „Ímé, a szűz fogan méhében,

és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek (velünk az Isten).” (Ézs 7,14) „Egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: erős Istennek... uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége.” (Ézs 9,6–7)

Jézus születése teljességgel *érthetetlen* a mindig gyarló emberi ész számára, de a hívő előtt az Úr megfejtí magát, Szentlelkével világosságot ad, hogy tudja örömmel vallani a karácsonyi csodát: „Fogantaték Szentlélektől, születék szűz Máriától.” Jézus, embernek Fia, hozzánk hasonló, kivéve a bűnt, mert ő Isten „dicsőségének visszatükröződése és az ő valóságának képmása” (Zsid 1,3). Tanítványai látták ezt és hirdették: „Mi... láttuk az ő dicsőségét..., teljes vala kegyelemmel és igazsággal.” (Jn 1,14) Pál apostol írta le a Filippiekhez írt levélben: „Mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, szolgálai formát vevén föl, emberekhez hasonlóvá lévén. És mikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén haláláig, mégpedig a keresztfának haláláig” (2,6–8), azért, hogy kiszabadítsa a bűnből és megtartást szerezzen.

Az embernek Fia. Néha-néha *felcsillan* az elbukott embernél az istenképűség kicsi *maradványa* – emlékként. Ha nem várt jóssággal találkozunk, emberségnek minősítjük. Arany János versében olvashatjuk: „A legnagyobb cél e földi emberlétben – Embernek lenni minden körülményben.” Nem érte el célját, de iparkodják arra. Az apró emberség, humánus láttán már hajlandó arra gondolni a magában bízó, hogy saját erejéből valamilyen rendszer segítségével sikerül egészen új emberré válnia, egymást nevelni, sőt magunkat megváltani. Mi vált valóra ebből az ábrándból? Nézzük helyzetünket: kibírhatatlan az *elembertelenedés*, az állandó kudarcok termőtalaja. Néhány példát hozunk fel ennek bizonyítására. Miért nem lehet soha igazságosan elosztani a földi javakat, a munkával szerzett jövedelmet? Miért sokaknál a mértéktelenül nagy fizetés és a nagy többségnél a szegénység? Miért a csont és bőrre soványodott felnőttek, gyermekek éhsége, mikor mások dúskálnak palotájukban? Miért nem lehet soha igazságos békét kötni, mikor nem erőszakoskodnak a győztesek, hanem a legyőzötteknek is szabad a szülőföldjükön élni? Miért anyai a bibliai hamis bíró utódja, akiket lefizethetnek, hogy az igazságot meghamisítsák? Miért nem bírunk indulatainkkal és cselekszüink gonoszul még a hozzánk legközelebb állókkal is? Miért a széthulló családok sokasága, azaz miért hül ki a szeretet a szívekből – házastársak, örök haragot tartó testvérek között? Hol van az emberség? Elérhetetlen távolságban, helyette az *embertelenség* fokozódik fiatalok és felnőttek között, az egész világon. Mi az ember? A régi mondás a válasz rá: Az ember az embernek farkasa. Nyilván, általában nem fogadjuk el az ember ilyen beállítását. Azonban mi, hívők már nem magunkban gondolkozunk, mert hiszünk Istenben, Igéjére hallgatunk és az embert – magunkat – nem önmagában, hanem Istenhez és a rábízottakhoz való *viszonyában* látjuk a maga valóságában.

Az emberi sors megváltozása és értelme csak úgy következik be, ha *rendezzük Istenrel való kapcsolatunkat*, nyomában megint emberekké válunk. Ezt mi képtelenek vagyunk elérni, de Isten, ígéretének teljesítésével, elérhetővé tette. Az első, hosszú advent után eljött Jézus, hogy szolgálatával ezt a kapcsolatrendezést Istennel megvalósítsa. Világossá tette – megértjük-e? –, hogy „Az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon, és *adja az ő életét váltságul sokakért.*” (Mt 10,45) Azért jött!

Régi hitvallásunk tanítja nem csak a konfirmálókat, de állandóan az egész egyházat: „Földi életének egész idejében, különösen pedig halálában, Istennek az egész emberi nemzet bűnei ellen való haragját testében-lelkében elhordozta, hogy szenvedésével, mint egyetlenegy engesztelő áldozattal a mi testünket-lelkünket az örök kárhozattól (Isten ítéletéből, istennélküliségből) megszabadítsa és számunkra Istennek kegyelmét, az igaz-

ságot és örök életet megszerezze” (HK 37). Mi, akik az első Ádámnak utódai bűnben élünk és veszünk el, a második Ádámnak, aki mennyből való, Istennek *visszafogadott gyermekei*, emberek lehessünk.

Miért hallgatunk mi karácsonykor ilyen nagypéntekhez illő beszédet? Azért, mert ez az *evangélium*, ez az örömhír, melyet immár mindig hirdetniünk kell és hallanunk lehet azt, ami énekeskönyvünk utolsó mondata: „Oh, mi nagy dicsőség, / Jézus a mi éltünk! / Oh, csudálja föld s ég: / Isten szenved éretünk! (288. ének 2. v.) Munkácsy Mihály világhírű festő három, Jézust ábrázoló képéből az egyiknek (a debreceni múzeum tulajdona) címe: *Ecce homo* = íme az ember, Pilátus szava, mikor Jézust az őrvjngő tömegnek bemutatta. A római hatalmasság nem tudta, hogy valójában igazat mond, Jézus az az igaz ember, ember Fia, aki meghal az emberiségért, hogy az el ne vesszen.

A mai Ige *Zákeus* történetéhez kapcsolódik, szemlélteti, amit Jézus érette tett. Jerikóban, Jézus érkezésének hírére nagy sokaság tódult ki az utcára. Közte a pénzéhes, kapzsiségáról ismert, mindenkitől utált vámszedő, *Zákeus* is. Jézus éppen őt szólította meg, közölte vele, hogy felkeresi otthonában. A nép zúgolódott Jézus tette miatt. Zákeus boldogan fogadta. Otthon, Jézus mellett, rádöbbsent bűnösségére és kész volt megtérni, s ezt cselekedeteivel bizonyítani. „Monda pedig neki Jézus (a mai Igét is): „Ma lett üdvössége ennek a háznak..., mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.” (Lk 19,9–10) Az egész háznak – figyeljük meg jól! – nagyon vigasztaló, egy megtérő által annak családja is részesül az üdvösség javaiban, van és lesz, aki ezt munkálja nála.

Megkeresni, megszólítani, hívni a céltalan, a bűnös embert az elveszettségéből, hogy része legyen a *megtartásban*, a hozzátartozásban a földön és utána az örök életben. Amit szerzett, azt megosztja, szüntelenül osztogatja a hívására jelentkezőknek, szívét, otthonát, előtte megnyitónak. *Minden elveszettnek*. Előtte senki sem elveszett, amíg napjai vannak, a legkeservesebb körülmények között is lehet megtartott. Mert ezért jött Jézus Krisztus, teljesítette Isten kegyelmes akaratát, „aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson” (1Tim 2,4). Minket is keres, még mindig keres, engedjük-e, hogy megtaláljon, döntünk-e mellette kéréssel: „Jöjj be hozzám te szolgáláshoz, / Szegény megtérő juhodhoz” (94. ének, 9. v.). Szentlelkével mindig közöttünk jár. Még mindig tart a kegyelmi idő!

Egyszer letelik a *kegyelmi idő*, véget ér az advent, mert vége lesz a világnak. Mikor vagy hol, azt nem tudjuk, de bekövetkezik, és ha akarjuk, ha nem, arrafelé vezet az utunk, mindenkinek útja. Akkor majd „eljő az embernek Fia az ő dicsőségében”, szent angyalok társaságában és „beül az ő dicsőségének királyi székébe”, hogy ítéletet tartson. Mindenkinek meg kell állania őelőtte, mint Istennek áldottai vagy bűnben megrekedt áldatlanok. Vigyázzunk hát, hogy meg ne keményítsük szívünket, mikor szól hozzánk!

Mai Igénk egybecseng a karácsony éjjeli angyal megnyugtató, boldogságot adó hirdetésével: „Ne féljete, mert íme hirdetek néktek nagy örömet (evangéliumot), mely az egész népnek öröme léssen. Mert született néktek ma a *Megtartó*, aki az Úr Krisztus.” (Lk 2,10–11) „Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.” Mi mondjuk rá a karácsonyi énekekkel: „Megtartó Krisztus! légy áldott, / Te bírdad szívünket. / Téged az Úristen adott, / Hogy üdvözíts bennünket.” (95. ének 3. v.) Ámen.

Éljünk Átala

Alapige: 1János,4,9–10
Bibliolvasás: János 1,1–14

1.

A karácsonyi történetekben sok jel mutat arra, hogy a világba érkező Jézus minket nemes feladatok teljesítésére buzdít. Az ünneplés napjaiban örömben részesülünk: együtt ünnepel a család, megérkeznek távolban élő szeretteink, a gyermekek és felnőttek egyaránt örvendeznek. E hangulatban ismerjük meg a szükséges tennivalót: ünnepi szokásaink gyakorlásából át kell mennünk a Krisztus által bemutatott példa követésére. Az anglyalt körülvevő mennyei seregek sokasága jelent meg a pásztoroknak, akik ezt mondták: „Menjünk el mind Betlehemig és lássuk meg e dolgot, amelyet az Úr megjelentett nekünk.” Tehát vágyakoztak a Gyermekekkel való találkozásra. A ma élő ember vágya ez lehet: találkozni az élő Krisztussal, ez a találkozás jelenti számunkra a karácsonyi örömet, Jézus bennünk való megszületését. Egy írásmagyarázó felsorolja a Krisztus felé vezető utakat és megállapítja, hogy Isten elindult szent Fiában, a Jézus Krisztusban az ember felé. Eljött közénk, hogy megkeresse és megtartsa azt, ami elveszett. Alapigénk szövege ezt az örömet közli: Isten elindult az ember felé... Nem haragszik reánk: szereti a világot, szeret minket, szeret téged és szeret engem, szüntelenül közeledik felénk, keres és meg akar találni minket, úgy, amint énekeljük: „Égő várakozás él minden szívben, / Bárha nem is tudja, Téged vár minden. / Titkon epedőknek jelenjél meg nyilván, / Találj meg mindenkit, ki élni kíván. / Találj meg mindenkit, aki elveszett, / S vigye dicsőségre hatalmas kezed; / Hogy amikor eljössz az ég felhőiben: / Örömmel lásson meg minden földi szem” (285. ének). Isten elküldte Fiát e világba, hogy könnyörülő szeretete mindenkire kiáradjon. Elküldte Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért. Jézusnak a neve szabadítót jelent, mert Ő szabadítja meg népét annak bűneiből (Mt 1,21). A kegyelem ilyen kiáradása ezt sugallja: ne legyünk elkeseredve a világban levő bajok miatt, ne haragudjunk az emberekre, szeressük a világot, legyünk jó reménységgel a világ felől. Jó kezekben van a világ Isten szeretetének ölelő karjaiban. Engedjük, hogy Istennek hozzánk való szeretete lebontsa a magunk és mások közé emelt válaszfalakat, és felmelegítse szívünket azok iránt, kiket eddig nem kedveltünk. Világi életünk feltételei között küzdenünk kell minden bűn és eltévelyedés ellen, ugyanakkor láncszemek vagyunk Isten világot szerető irgalmasságában.

Századunk kiváló magyar igehirdetője találóan jellemzi a testtételel jelentőségét. Isten leereszkedő, alászálló, hozzánk jövő: kegyelmes Isten. Azért lett testté, hogy valamit véghezvigyen, meghaljon érettünk. A Szentlélek újjászüli az ő kiválasztottait. A testtételel „megismétlődése” az, amikor bennem születik meg Krisztus. Hiába születtem meg a jászolban, ha nem születik meg a szívedben...

2.

Az Isten szeretete csak abban marad meg, aki áldozatot vállal a felebarátok támogatására, ne szóval szeressünk, hanem cselekedettel és valósággal” (1Jn 3,18). Háttérbe kell hogy szoruljon a jóság és szeretet elméleti hangoztatása, előtérbe kell hogy kerüljön a szeretet olyan tanúsítása, mely védelmezi az életet, mely a szeretetszolgálat keretei

között kenyeret ad az éhezőknek és ruhát a mezítelen szegénynek. Egy egyházi atyáról mondja a legenda, hogy a betlehemi újszülött iránti szeretetét azzal kívánta kifejezni, hogy szándéka szerint minden aranyát neki ajándékozza. A Gyermekek azonban azt felelték: adják kincseit a szegényeknek. A Fiú engesztelő áldozatával jelentkező mennyei szeretet mindenre kiterjed a könyörület, igazság, kibékítés, béke és öröm formájában. Miután ez a keresztyén szolgálat meghaladja képességeinket, jó nekünk arra gondolnunk, hogy csak Krisztus Urunk támogatásával érhetünk el kedvező eredményeket. Sokat mond e tekintetben a János evangéliumának 15. része (5. v.): „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki én bennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.” Miként a szőlőtő táplálja a szőlővesszőket gyümölcsstermesre, akként erőforrás számunkra Jézus. Evangéliumával, önfeláldozó példájával, jóságával és szeretetével megerősödve szolgálhatunk mások javára. Amint átadjuk magunkat Neki, beáramlik életünkbe a csodálatos erő, változás történik szolgálhatunkban, elmondhatjuk az apostollal: „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.” (Gal 2,20) Ezután már Ő vezeti útjainkat, cselekedeteinket, Vele való élő kapcsolatunk új irány felé vezet bennünket. Általa élünk, munkálkodunk, szolgálunk Isten dicsőségére és felebarátaink javára.

3.

A Szentírás gazdag világa nagymértékben erősít minket Krisztus Urunk lelki javival. A bibliai tanítások, történetek olvasása rendjén szüntelenül gyarapodunk Isten áldásaiban. Csendes óráink idején, a bibliaolvasás és imádkozás perceiben érezzük igazán Jézus éltető erejének lelkünkbe való beáradását. Az evangélium olvasása arra ébreszt, hogy az Ő tanítása valósuljon meg keresztyén szolgálhatunkban. Vágyakozunk megismerni Istent, az Ő országát, Jézus csodáit, beteggyógyításait, isteni erejét, mellyel lecsendesítette a háborgó tengert. Az aggodalmak és félelmek között megcsendesedünk, mert imádkozásunk idején az Úrban való bizalom megerősít abban, hogy Isten gondviselésének szárnyai alatt vagyunk. A hitben szüntelenül erősödve reménységgel tekintünk Isten országának terjedésére, mert a Jézus példázatai valóra válnak. A csodatételek mutatják, hogy Jézus isteni erővel rendelkezik és van hatalma legyőzni a bajokat és meggyógyítani a betegeket. Ő általa él anyaszentegyházunk és gyarapodik úgy, amint hitvallásunk tanítja: „Isten Fia a világ kezdetétől fogva a világ végezetéig, az egész emberi nemzetségből, Szentlelke és Igéje által magának az igaz hitben megegyező, örök életre elválasztott sereget gyűjt, azt oltalmazza és megtartja...”

Az anyaszentegyházban lehet nekünk lelkiekben úgy megerősödnünk, hogy Krisztus Urunk éltető javaiban részesüljünk.

A Írás részletesen szól arról, hogy milyen sokan keresik és találják meg a Gyermekek: „valakik pedig befogadák őt, hatalmat ad azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az ő nevében hisznek” (Jn 1,12). A pásztorok, az ajándékokat vivő keleti bölcsek, az agg Simeon, és mindazok akik befogadták őt, Isten fiaivá lettek. Ez az örömhír nekünk szól, ma is boldogok mindazok, akik lelkesedéssel ünnepelnek és az Ő nevében hisznek. Ez a mi karácsonyi ajándékunk, amit Istentől kaptunk, fiak és gyermekek lehetünk, kiket Isten Lelke vezérel az élet küzdelmeiben. Így épülünk és erősödünk a hitben Isten kegyelme által.

Alapigénk elemzése megmutatja azt, hogy Krisztus Urunk minket is felhasznál szeretetének és jóságának terjesztésében, boldogok azok, kik ebben a földi létben általa élnek és reménységgel tekintenek az örök élet boldogságára, melyet engesztelő áldozata után

nyernek mindazok, kik bűnbocsánatban részesülnek. Ezek után láthatjuk: az örök életet is általa nyerjük.

Isten szeretete, Jézus élete és példája azoknak jut örökségül, akik naponta imádkoznak érte, úgy, amint Pál apostoltól tanultuk: „adja meg néktek az Ő dicsősége gazdagságáért, hogy hatalmasan megerősödjetek az Ő Lelke által a belső emberben; hogy lakozék a Krisztus a hit által a ti szívetekben” (Ef 3,16–17). Ámen.

Székely József

Kozárvár

Jézus önmagát adta ajándécul

Alapige: Titus 2,11–14

Bibliolvasás: 1János 4,7–11

Nem sokkal karácsony előtt egy rádióműsorra lettem figyelmes, amely igencsak elgondolkoztatott azon, hogy a karácsonyt váró emberek nagy része számára mit jelent az ünnep. Az az ünnep, amelyre olyan lázas igyekezettel készülnek emberek milliói.

A riporter által feltett kérdés valahogy így hangzott: „Mit gondol, milyen lesz az elkövetkezendő ünnep?”

A megkérdezettek kivétel nélkül azt nyilatkozták, hogy mindenképpen szegényebb, mint a tavalyi. Lehetséges, hogy a kérdezőt is inkább az ünnep anyagi vonzata érdekelte, az viszont minden válaszból egyértelműen kiderült, hogy mindenki arra gondol, hogy az idén, az infláció, valamint a csökkenő életszínvonal miatt, nem jut pénz ajándékvásárlásra, az ünnepi asztalterítésre, egyebekre, mint egy évvel korábban. A beszélgetést hallgatva egyre inkább elkeseredtem. Titkos reménységgel, szinte lázasan vártam, hogy csak lesz valaki, aki valahogy így fog válaszolni: „...ugyanolyan gazdag lesz, mint eddig, hiszen – jóllehet a pénzünk vásárlóértéke csökkent, de azért – Isten szeretete nem inflálódott a tavaly óta”. Hiába vártam! A műsornak vége lett és én keserű szájjal maradtam. Arra gondoltam, hogy milyen nagy lett a hangsúlyeltolódás, mennyire nem Isten szeretete, ajándékozó jókedve áll az ünnep középpontjában. E helyett mi ünnepeljük, ünnepeltetjük önmagunkat azzal, hogy ajándékokat adunk vagy fogadunk el és azt látogatot keltjük, hogy bővelkedünk szeretetben.

A most felolvasott alapige sikeresen visszazökkentett Isten szeretetének a hatáskörébe. Azzal a reménységgel hirdetem most, ez ige alapján, a karácsonyi evangéliumot, hogy mindannyiunk számára az válik hangsúlyossá, ami egyedül hangsúlyos kell hogy legyen az ünnepen: „... *megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek*”. Vagy másképpen, ugyancsak a mai alapigéből vett szavakkal – hogy az ajándékozás tárgykorénél maradjak –, *Jézus önmagát adta miérettünk, önmagát ajándékozta nekünk*.

A karácsonyi örömmüzenetet sokféle módon fogalmazza meg a Szentírás. A legismeretesebb az angyali üzenet, amelyet Lukácsnál olvasunk: „...hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme leszen: Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában” (Lk 2,10–11).

János apostol bizonyágtétele kissé másképpen hangzik: „És az Ige testté lett és lakozék miközöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.” (Jn 1,14)

A Filippibeliekhez írott levélben így ír az apostol: „Hanem önmagát megüresíté, szolgai formát vétén föl, emberekhez hasonlóvá lévén.” (Fil 2,7) A mai alapigében a lehető legegyszerűbben, de mégis a legsokatmondóbban jut kifejezésre a karácsony csodája: „Mert megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek.” (Tit 2,11) A meg-

fogalmazásoktól függetlenül minden igében *Isten Jézusban megjelent, soha nem infláló-dó szeretetéről van szó.* Arról a szabadító kegyelemről, amely a történelem egy meghatározott pontján megjelent, és amely mindenkor minden emberére érvényes.

Isten nem készítet listát arról, hogy ki kapjon ebből a karácsonyi csomagból, ahogyan azt megteszük mi az iskolában, vagy a gyülekezetben. Ő nem osztályozta az emberiséget fizetők–nemfizetők, bűnösök–bűntelenek, érdemesek–érdemtelenek kategóriára. Az üdvözítő kegyelem megjelent, hozzáférhetővé vált az első karácsony óta minden ember számára. Jézus önmagát ajándékozta nekünk a betlehemi jászolban és később a golgotai kereszten. Nem lehet, nem szabad e két eseményt elválasztani egymástól, hiszen a karácsonykor megjelenő isteni szeretet teljességét, mélységét és magasságát a kereszten láthatjuk. Abban, ahogyan Jézus életet adja a barátaiért és ellenségeiért. Ennek kihangsúlyozása történik a karácsonykor is kiszolgáltatót úrvacsorában. Tudjuk, hogy nincs ennél nagyobb szeretet. Mi kisebb-nagyobb értékű ajándékokkal fejezzük ki egymás iránti szeretetünket (leginkább azok iránt, akik minket is szeretnek) – persze, hogy ez sem fölösleges –, azonban a betlehemi gyermek mindenét, önmagát, életét adta nekünk és értünk.

Megjelent a kegyelem, felragyogott a világosság, megszületett Jézus!, hangzik ezen az ünnepen is több ezer templom szószékéről, többmillió gyermekszájából. Ennek ellenére még van kegyetlenség, és a sötétség sem oszlott el. Nem, mert ezt a megjelenést csak néhányan vették észre. Az első karácsonykor is elszomorítóan kevesen állták körül a jászolbölcsőt. Kevesen voltak azok, akiknek a gyermek születése valóban örömet jelentett, csupán a pásztorok és a keleti bölcsek jöttek el. Ha az idők folyamán növekedett is azok száma, akik felismerték az üdvözítő kegyelmet, mégis a többség nem vette őt észre, vagy ha igen, akkor nem vette figyelembe. Azért, mert nem úgy jelent meg, ahogyan azt remélték. Az övéi közé jött, de az övéi nem fogadták be őt. Nem oszlott még el a sötétség, távol vagyunk még attól, hogy a karácsonyi öröm valóban „az egész nép” öröme legyen.

Megjelent a kegyelem, megszületett Jézus, mégis – amint azt az igehirdetésem kezdetén idézett rádióműsorral kapcsolatosan említettem – olyan szegényes sokak számára ez az karácsony, mert minden másra figyelnek, csak éppen a legnagyobb ajándéokra, a Gyermekre nem. Mi azonban tudjuk, hogy csak ez a karácsonykor megjelent, üdvözítő kegyelem teheti örömtelivé az ünnepet, ez a legnagyobb ajándék adhat értelmet és tartalmat ünneplésünknek. Ez nem jelenti azt, hogy nem vegyül néha öröm az örömünkbe, még az ünnepen is. Éppen ezért reménykedve várjuk a mi Urunk dicsőséges megjelenését, az idők végén esedékes igazi ünnepet. Addig is a mi keresztyén életünk a „már megjelent” és a „még eljövendő” feszültségében zajlik.

Ilyenkor, a betlehemi jászolt körülállva, mindannyiunkban ágaskodik a kíváncsi kérdés: „Miért éppen így, egy törékeny kisgyermekben jelent meg az Isten idvözítő kegyelme?” A válasz, ami az alapigéből is kiderül, eléggé meglepő: „Azért született, hogy meghaljon a kereszten, hogy megváltson minket.”

Azért jött, hogy megváltson, megtisztítson, hogy ismét „szalonképesek” legyünk az Atyával való közösségre. Ő maga tisztogat minket az ő népévé. Az első karácsonykor elkezdődött már a sereggyűjtés; néhány jámbor pásztor, három keletről jövő mágus. Hiszem, hogy ennek a kezdetben, még csak néhány pásztorból álló seregnek mi is tagjai vagyunk, amint azt a Péter apostol levelében is olvassuk: „Ti pedig választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket.” (1Pt 2,9) Azért lett emberré Isten, hogy megváltson, megszabadítson a bűn, a hamisság igájából. Népévé választott minket, azonban a kiválasztással még nincs minden befejezve,

folyamatosan tisztogatja, csiszolgatja az Úr az övét. Az elmúlt bűnbánati héten, egyik este a Malakiás próféta könyvéből olvastuk, magyaráztuk az ígét: „És ül, mint ötvös, vagy ezüsttisztogató és megtisztítja Lévi fiait és fénnyessé teszi őket, mint az aranyat és az ezüstöt.” (Mal 3,3) Valahogy így próbál minket is kifényesíteni, megtisztítani ezen az ünnepen, letörölgetve bűnfoltjainkat, kifényezve nem csak arcunkat, hanem lelkünket is. Nem azért tisztogat meg miket Isten, hogy karácsonyfadíszszerű keresztyének legyünk, akik néhány napra megcsillogtatjuk magunkat. A cél inkább az, hogy legyünk egész életünkben, ünnepen és ünnep után, készek a jó cselekvésére. Más szóval, a mi jó cselekedeteink világítsanak, amint azt a Hegyi Beszédben mondja Jézus: „Úgy fényljék a ti világhosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5,16) Nem minket kell tehát észrevegyenek az emberek, nem a mi ajándékozó, adakozó jókedvünket kell dicsérje környezetünk, hanem az Atyát.

Valahogy megszoktuk azt, hogy karácsonykor passzívan elfogadjuk a kegyelmet, az ajándékot. Szívesen végighallgatjuk a jól ismert karácsonyi történeteket, gyermekeinket hallgatva, örömeiket látva, jólesően keresgélünk elmúlt karácsonyaink emlékei között.

Ezzel szemben a *mai ige üzenete, egyértelműen, aktív cselekvésre buzdít*. A Jézus születése, az Isten idvezítő kegyelmének a megjelenése tanít, nevel, biztat a megszentelt életre. Ha Ő gazdag lévén szegénnyé lett értünk, önmagát megüresítve szolgáló formát vett fel az első karácsonykor, akkor a mi, neki felajánlott ajándékunk az lehet, ha hálából Neki szenteljük a mi életünket. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az Ő engedelmes gyermekeként törekszünk élni: józanul, igazságosan és kegyesen. Igazi örömmel örvendezünk azon, hogy már megjelent, de egyben lankadatlan reménységgel várjuk az Ő dicsőséges visszajövetelét, amikor majd: „a Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieké, földieké és föld alatt valóké. És minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.” (Fil 2,10–11) Akkor majd mindenki el- és felismeri Őt.

E reményteljes várakozásunk mécsésében gyarapodik most is, ezen az ünnepen is, az olaj, amikor istentiszteleteinken körülálljuk „a testté lett Igét”, bensőséges családi ünneplésünkben megérezzük a Gyermek által ajándékozott békeség örömét. A mi Urunk dicsőségének fényéből esik ránk ismét egy-egy sugár, ami kifényesít, felmelegít, együttérző szeretetre és jó cselekedetre készíti minket azok iránt is, akiknek nem adatott meg a családi ünneplés öröme, akik nem várnak és nem kapnak senkitől ajándékot, akik életük sokféle megpróbáltatása miatt ma sem tudnak tiszta szívből örülni. Mindannyian tudjuk, hogy milyen nagy ez a sereg, amint azt is megértettük, hogy a karácsonykor megjelent „idvezítő kegyelemről” nekünk kell szájjal-szívvvel, szóval-tettel bizonyosságot tennünk. Amen.

Hideg kezek

*Nem élhetünk csak önmagunkért.
Ezer szál köt össze embertársainkkal!*
Herman Melville

Hatéves kislányom télikabátjának zsebeit ürítettem ki, amikor két pár ujjatlan kesztyű akadt a kezembe. Egy-egy pár volt mindkét zsebében. Azt hittem, talán egy pár keves, hogy melegen tartsa a kezét, megkérdeztem hát, miért hord magánál két pár kesztyűt. Azt felelte:

– Már régóta így csinálom, anyu. Tudod, vannak gyerekek, akik kesztyű nélkül jönnek iskolába, és ha nálam van még egy pár, az egyiket nekik adhatom, és akkor az ő kezük sem fázik.

Joyce Andresen

Prédikáció óesztendő napjára

Fosztó József

Agyagfálva

Emlékezzél meg az egész útról!

Alapige: 5Mózes 8,2

Bibliavetítés: Zsoltárok 90

A II. évezred utolsó napján hangzik el számunkra Isten felolvasott üzenete: „És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened...” Jól ismerjük ezt az Igét, s a körülményeket, amikor Isten Mózes ajkán megszólaltatja. Izráel megtette az utat, a pusztai vándorlás 40 esztendeje véget ért. Ott áll az Ígéret földjének határán és birtokba kell vennie azt. Ez a föld az ósátyáknak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak tett ígéret beteljesedését jelentette. Izráelnek jövőt, új életet és megmaradást biztosított. Ennek birtoklása csak úgy lehetséges, ha Izráel sohasem felejt el azt, amit Isten az ő népéért tett azon az úton, amelyen a célhoz érkezett.

A negyven esztendő az átférfalódás ideje volt. A rabszolgasorsból kiszabadult Izráel nem tudta mit kezdjen szabadságával. Isten maga tanította meg népét megélni a szabad életet. Isten nevelő iskolája lett az egész út Egyiptomból a pusztán át az Ígéret földje felé. Hagyta a népét szükségét szenvedni, próbák elé állította, akadályokat gördített útjába. Megtörte népe magabiztosságát, keménynyakúságát. Meg kellett tanulniuk azt, hogy az ember nem képes biztosítani, fenntartani saját maga erejéből az életet. Minden mögött Isten teremtő, életet fenntartó, gondviselő kegyelme áll. Együtt van népével éjjel és nappal látható égi jelekben: nappal felhőoszlopban, éjjel tűzoszlopban. Előttük megy az úton, járható ösvényt nyit a Vörös-tengeren át, vizet fakaszt a kősziklából, mennyei táplálékkal, mannával táplálja. Istene marad még akkor is, amikor megbántják Őt, amikor hűtlenek, bálványimádók lesznek. Megbünteti őket, mérges kígyókat küld reájuk, de meg is bocsát a benne bízóknak a póznára függesztett rézkígyó által.

Isten tetteit nem lehet és nem is szabad elfelejtenünk. Azok benne kell hogy éljenek a szívekben. Azok naponként önvizsgálatra buzdítanak: „mi van a te szívedben; vajon megtartottad-e az Ő parancsolatait vagy nem?” Mózes élete végén a Nébó hegyén, a Pizga tetejéről szemléli a megígért földet, önmaga és népe nevében tesz vallomást arról, hogy mi van a szívében. Nemzedékeket összekötő hálaadó imádság ez. „Uram, te voltál nekünk hajlékunk nemzedékről nemzedékre! Minekelőtte hegyek lettek és föld és világ formáltaték, öröktől fogva mindörökké te vagy Isten.” (Zsolt 90,1–2)

Az óesztendő napján mi is az útra tekintünk, életünk útjára, amit az Úr 2000. esztendejében Isten kegyelméből végigjárhattunk. Látjuk azt a megtartó kegyelmet, amely az esztendő során onnan felülről, a mennyből áradt reánk. Köszönjük Neki az életünk viharos tengerén nyitott utakat, amelyeken biztosan járhatunk. Köszönjük az igei fényt és világosságot, amivel beragyogta az esztendő napjait. Köszönjük a fáradsággal végzett munkánkra küldött áldást, hogy megadta mindennapi kenyerünket. Mindenért hálával tartozunk Istennek: az erőtlenségünkben felénk nyújtott támaszért, betegségünkben megtapasztalt gyógyulásért, kétségek közt vergődő lelkünknek nyújtott lelki vigaszért. Ha megpróbált, ha az élet vihara keresztül csapott fejünk felett, amikor úgy gondoltuk nincs tovább, még mindig kaptunk lehetőséget, kaptunk kegyelmi időt, s megérezte velünk, hogy Ő nem zár ki örökre bennünket, sőt, ha megsebez, be is kötöz kegyelmességének gazdagsága szerint. Ő velünk van az „egész úton”. Magunkban hordozzuk a mi Urunk-

nak, Jézus Krisztusnak ígéretét, amit a keresztségben kaptunk: „és ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20b).

Az igei felhívás arra is kötelez, hogy ne csak ezt az egy esztendőt lássuk, ne csak a legújabbban megtapasztalt kegyelemre emlékezzünk, életünk útjának ne csak erre az utolsó darabkájára figyeljünk, hanem az „egészre”. Ezen az óesztendőn az egyház kétezer éves útját látjuk minden áldásával és megpróbáltatásával. Mennyi minden történt kétezer év alatt az első pünkösdtől napjainkig, az első keresztyének mártíromságától a keresztes háborúkon és inkvizíción át hitét veszített, s a reformációban újra önmagát találó, az Ige által naponként megújuló keresztyén egyházban. Ebben a két ezredévet átfogó kitekintésben mindenképpen helyet kap a mi magyar keresztyén államiságunk ezer esztendeje, annak minden öröme és bánata, sikere és kudarca, a létért folytatott küzdelmek és a küzdelmekben megmutatkozó isteni kegyelem is. A Mohács-, Világos- és Trianon-szindrómával küzdő népünk mindig kapott erőt a továbbélésre. Európa-szerte az elsők között vehette kézbe anyanyelvű teljes bibliáját, legelsőnek hirdette meg a világon a szabad vallásgyakorlatot. Emlékezzünk református egyházunk négyszáz éves múltjára, gályarabokra, hitünk hőseire, ateizmus okozta sebeinkre. Mindezeket ott látjuk Isten hatalmas kezében, s bízunk abban, hogy aki eddig hordozott, hordozni fogja életünket a következő évezredben is.

Mózes népe tovább ment, de nem egyedül, hanem az őt kiválasztó Istennel együtt. Mi is tovább akarunk menni, folytatni akarjuk utunkat azzal a hittel, hogy csak egy út van, a Krisztus útja. Ő tanított minket: „Én vagyok az út...” A mi dolgunk az ezredfordulón, rálépni erre az útra, megvizsgálni szívünket, „mi van a te szívedben, megtartod-e az Ő parancsolatait vagy nem?” Tudunk-e élni Isten akarata szerint, szeretjük-e Istent, szeretjük-e embertársainkat? Bizonyosan nem. Mégis odatesszük életünket Isten bűnbocsátó kegyelmébe és Mózesrel, az Isten emberével együtt kérjük: „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.” (Zsolt 90,12). Ámen.

A tizenegyedik doboz

Nagyobb boldogság adni, mint kapni.

ApCsel 20,35

Melyik a legemlékezetesebb Hálaadás-napod? Az enyém Hálaadásnap előestéje volt. Az egyházközség tíz családnak készített ételmiszercsomagot. Az egyik helyi hentes sonkát küldött, a többi ételmezt pedig az ételmiszerbankban vette az egyház. Miközben a közösségi házban dobozokba csomagoltuk az ennivalót, a családok izgatottan várakoztak. Sokan hónapok óta nem ettek ennyi finomságot. Amikor átadtuk a csomagokat, még egy család érkezett. A papa, a mama és három gyerek kerültek elő a rozoga furgon belsőjéből. Ez a család új volt, nem szerepelt a listánkon. Azért jöttek, mert meghallották, hogy a templomnál ennivalót osztanak.

Elmagyaráztam nekik, hogy nincs több ételmünk, több családnak már nem jut, majd megnyugtattam őket, hogy azért megnézem, mit tehetek. Közben meglepő dolog történt. Anélkül, hogy bárki szólt volna neki, az egyik asszony letette a dobozt, amit kapott, gyorsan kerített mellé egy üres dobozt, és a sajátjából az ételmezt egy részét átrakta az üresbe. Hamarosan mások is követték a példáját. Ezek a szegény emberek összeadtak egy tizenegyedik dobozra való ételmezt az új család számára.

Prédikáció újév napjára

Visky János

Kolozsvár–Bulgária-telep

Előttetek megy – meglátjátok Őt

Alapige: Máté 28,7–10

Bibliavásolás: Galáta 4,1–7

Az új esztendő első napján egy húsvéti történetből hallunk időszerű üzenetet. Itt olyan asszonyok újbóli együttlétéről van szó, akik nemrég temettek. Mégpedig a legkedvesebb, a legszeretettebb személyt temették, Jézust. Vele együtt eltemették nagy reményeiket, álmaikat, örömeiket. Eltemették Jézusban a Békesség Fejedelmét, az Élet Urát, és most teljesen kiégett szívvel keresnek valamit, a hiányzó Valaki helyett.

Valahogy így lépte át sok ember ennek az új esztendőnek a küszöbét is. Sok ember temetés utáni hangulatban van. Talán azért, mert a szónak valódi értelmében az elmúlt esztendőben el kellett temetniük valakit: feleséget, férjet, édesapát, testvért, vagy jó barátot, munkatársat. De ezen túl még mennyi mindent tud az ember temetni, amikor egy esztendő a háta mögé kerül. Mikor az ilyen ember megáll az eltemetendő óesztendő sírjánál, és belenéz abba, látja összetört reményeit, meg nem valósult céljait, életének azokat az árnyoldalait, amelyek sokszor lehervasztották a mosolyt az ajkáról. Bizony, ilyenkor az óesztendő sírjánál sok ember vesztésként áll meg. Vajon mit sajnálsz te most, amikor megállsz az eltemetett esztendő sírjánál?

Mert bizonyára van mit sajnálnod! Különösen, ha arra gondolsz, hogy eltemettél olyasmit, ami pozitív érték volt az életedben. Nem csak valakit temettél, hanem sok olyan valamit, amihez nagy reményéseket fűztél és kénytelen voltál eltemetni. Vártál, talán éppen a társadtól, több megértést, kedvességet, figyelmességet, szeretetet, de nem kaptad meg. Sőt, mélyült a válság köztetek az elmúlt esztendőben. Vártad talán, hogy valahogy jobb irányba mozdul el a hangulat a munkahelyeden, de az még jobban elmérgesedett. Hiányzik most is az, amire vágytál. Sorolhatnánk, mi mindent sajnálunk, ami úgy múlt el a letűnt évben, hogy sokat várt tőle az ember, de nem sikerült.

No, de van sok minden, amit nem érdemes sajnálni! A keresztyén, hívő embernek el kell temetnie az elmúlt esztendővel együtt sok mindent, amit már nem érdemes tovább cipelnie. Sok ember akar olyasmit tovább vinni, amit pl. Pál apostol, megtérése után, kárnak és szemétnak minősített. A szemetet pedig nem szoktuk magunkkal hurcolni. Különösen akkor, amikor ünnepi lélekkel indulunk egy ünnepi fogadásra. Márpedig most elsősorban nem azért jöttünk ide az új esztendő első napján, hogy szomorkodjunk mindazért, ami tavaly sok csalódást okozott nekünk. Mi most egy ünnepi találkozóra is hívtunk. Ide pedig nem érdemes elhozni azt, ami megrontaná az ünnepi nagy találkozást az Élet Fejedelmével.

Igen, túl kell lépniünk mindazon, ami elmúlásával keserűséget, csalódást okozott nekünk. Nem érdemes leragadnunk a temetőnél, a mindent magába záró sírboltoknál, mert mi nem a múltba, hanem a jövőbe néző emberek vagyunk.

Nekünk most előre kell néznünk, s egy felülről jövő üzenetre kell odafigyelnünk. Ez most el akarja oszlatni mindazt a homályt, sötétséget, gyászos hangulatot, félelmet, amivel átléptél ebbe az esztendőbe. Olyan örömhírt akar közölni, amit közölt az angyali szó az asszonyokkal is. „Menjetek gyorsan és mondjátok meg az Ő tanítványainak, hogy Jézus feltámadott a halálból, és ...előttetek megy Galileába, ott meglátjátok Őt.”

Ez az az üzenet, amit az asszonyok a hét első napjának korai óráiban hallottak. Mi most az év első napján halljuk ezt a szöveget.

Az asszonyok félve mentek a Jézus eltemetésének a színhelyére. Tele voltak kérdésekkel, fájdalommal, aggodalommal, nyugtalansággal, keserőséggel. Most a temetőből fordítja őket vissza az angyali üzenet. A karácsonyi eseményeket is angyali üzenet készíti elő. A húsvéti események kapcsán is a felülről jövő angyali üzenet ad útbaigazítást a teljesen megzavarodott földi embernek. Igen, amikor Isten valami nagy dolgot indít el, valami nagy eseményre készít fel, mindig egy mennyei eredetű üzenettel szólít meg. Most is azt teszi! Azt mondja: „Ímé, előttemek megy Galileába, ott meglátjátok Őt...Menjetez gyorsan és mondjátok meg az Ő tanítványainak, hogy feltámadott a halálból.” Mi az újévi feladata a keresztyén embernek? Menni gyorsan és megkeresni az atyafiakat. Megkeresni a Jézus testvéreit, megkeresni azokat, akikkel hitben egy vagy, akikkel megoszthatod annak a nagy örömet, hogy Jézus él. Lehet, nem él már a társad, a szülőd, akivel egy évvel ezelőtt még együtt örülhettél, de él Jézus, aki feltámadott és előttemek megy.

„Előttetek megy.” Micsoda újévi üzenet ez! Mi már láttuk, milyen csődhelyzetet teremt az, amikor Isten nélkül indulunk el egy útra. Hányan elindultak közülünk ebbe az új esztendőben is felülről jövő isteni üzenet nélkül. Nem tudom, imádkoztál-e szilveszter éjszakáján, amikor átléptél ebbe az esztendőbe? Elővetted-e a Szentírást és kértél-e egy felülről jövő útmutatást az Igéből, hogy másképpen indulj el ez ismeretlen új évbe, mint eddig? Nagyon fontos lenne mindig úgy indulnod életednek egy új szakaszára, legyen az egy új esztendő, párválasztás, házasság, pályaválasztás, katonai szolgálatra való bevonulás vagy egy régi harag fölszámolására való elindulás, hogy közben hallod visszhangozni a szívedben: ime, előttemek megy az, aki feltámadott és él.

Hova? Galileába, mondja az Írás. Galilea egy pogány, lenézett tartománya volt Izraelnek. Egy elesett lelkű nép lakta. Vámszedők, paráznák lakhelye volt ez a tartomány. Nagyon sokszor lelkicsinyelve beszéltek róla, különösen az előkelő júdabeliek. És ime, Jézusnak feltámadása utáni első útja éppen oda vezet, a pogányok Galileájába. Oda, ahol a nép sötétségben ül, ahogy azt már Ezsaiás is megjövendölte. Ahol sokan várják a felülről jövő világosságot. Jézus odamegy most is, ahol a legnagyobb a sötétség. Oda akar belépni ebben az új esztendőben, ahol a legnagyobb a lelki sivárság, ahol a legnagyobb a hitetlenség, ahol a legkeményebb a pogányság. Lehet, hogy éppen hozzád, hogy majd, amikor lesz Vele való nagy találkozásod, rádöbbenj: azért jött hozzád, hogy megajándékozzon az üdvösséggel.

Azt olvassuk az asszonyokról, hogy ők a nagy találkozás után azonnal eltávoztak a sírtól, félelemmel és nagy örömmel. Mégpedig futva. Milyen jó lenne így elsietni életünk sírjaitól.

Hány ember lesz megrögzött temetőjáró, szinte „temetőlakó” ember. Úgy is, hogy nem tud megvigasztalódni, mert nem hisz a feltámadásban, csak a sírhantot látja, s ezért minden nap kimegy a temetőbe kedvese sírjához. Ez nem a jézusi út. Ezen nem lehet megvigasztalódni. Ezen csak még jobban meg lehet keseredni, ezen csak még jobban fel lehet tépni a sebeidet, és még jobban fogod kínozni önmagad. Sietve elfutni onnan, ahol nagy csapás, veszteség, vagy csalódás ért és keresni egy új célt és új értelmet az életnek. Ez az újévi nagy feladatod. Erre szólít fel az angyali szózat.

A sírtól azért indultak el futva, hogy megmondják az Ő tanítványainak a nagy örömhírt. Van már új cél, van már új értelme az életüknek. Van már új feladat, amit felülről kaptak! Ez pedig nem az, amiért ők kimentek a temetőbe, a Jézus sírjához. El lehet babrálni egy életet a halottak körüli teendővel. El lehet tölteni egy életet úgy, hogy csak halott ceremóniákkal foglalkozol, és üresjáratú szokásokat elégitesz ki. Aztán pedig cso-

dálkozol, hogy életed első helyén évről évre a félelem van és nem a nagy öröm?! Vajon a te szívedben most mi van az első helyen az új esztendő első napján, amikor nem tudod mi vár rád? Lehet, hogy ebben az esztendőben téged is elszólít az Úr. Vajon mi van a szívedben ilyenkor, amikor ezt is átgondolod? Félelem? Az asszonyok szívében az első helyen még mindig a félelem volt.

Meddig tartott ez a félelemmel vegyes öröm? Addig, amíg szembe jött velük Jézus az úton.

Igen, sok ember életében az újesztendő küszöbén ilyen félelemmel teljes öröm van. Öröm, talán afölött, hogy mégsem a halálé az utolsó szó. Hogy mégsem kellett megrekednem mélységes gyászomban az elmúlt esztendőben. Isten abból is ki tudott emelni. Vannak itt közöttünk olyanok, akik ezt már örömmel el tudják mondani. Mélységes gyász sújtotta le őket az elmúlt esztendőben, de nagy öröm is érte őket azáltal, hogy Jézus szembe jött velük az úton és kézbe vette gyászban megtört szívüket, és valóban megvigasztalódtak. Nem emberi szóra, hanem a Jézus szavára! Tudod mikor fog teljesen elmúlni a félelem a szívedből, és mikor veszi át a helyét végleg teljes egészében a nagy öröm? Akkor, amikor átéled teljességgel annak a nagy csodáját, hogy maga a feltámadott Krisztus eléd jön az úton. Mert nem elég másoktól hallani, hogy Jézus feltámadott és él. Mert hallottad, talán az elmúlt évben is sokszor, vagy ritkábban, és most újra halod. Nem elég azonban csak a küldöttek általi szót hallani, ettől még nem lesz nagy öröm. Tudod mikor lesz nagy örömed? Amikor elébed jön Jézus, és te fölismered mélységes, megrázó találkozásban az új év útján azt, aki feltámadott és él, aki megszólít, aki mennyei hatalommal megjelenik és úgy üdvözöl téged.

Ilyenkor újév táján üdvözöljük egymást, boldog új évet kívánva. A boldogság nem lesz több attól, hogy valaki boldog új évet kíván nekünk. Legyünk reálisak, a jókívánság sokszor csak üresjáratú, elcsépelet szó. Mondjuk, de valahogy úgy kellene mondjuk már, hogy légy Krisztusban boldog az új évben. Hogy átéld annak az örömét, hogy mit jelent, amikor személyesen rád köszön maga Jézus Krisztus. Mikor Ő üdvözöl téged. Ez jelenti az igazi nagy örömet. Ha nem élted át az elmúlt esztendőben ezt a nagy örömet, akkor azt kívánom neked, hogy éld át most, ebben az új évben. Ne tessen el ez az év úgy fölötted, ha engedí Isten, hogy végigéld ezt az évet, hogy közben nem éled át annak nagy örömét, hogy Jézus szembejött veled, és rád köszönt. Azt mondja az asszonyoknak: „legyetek üdvözölve”. Üdvözölt-e már téged személyesen az élő Isten, vagy csak emberi üdvözletben volt részed? Az lesz az igazi, amikor már ilyen jézusi nagy üdvözletben részesülsz. Mert akkor, nézd csak, mi történik: az asszonyok hozzá járulnak, megragadják az Ő lábait és leborulnak előtte. Az új esztendő új útján minden ember számára ez kell legyen a végső nagy mozdulat. Hozzá járulni, leborulni előtte és megragadni Őt.

Pál apostol azt mondja a megtérése után, hogy megragadott engem Jézus Krisztus. Hagyta magát megragadni és aztán ő is megragadta Őt. Légy ilyen Istentől megragadott ember ebben az évben! Ne a gondoktól, a félelmektől, a csüggedéstől megragadott ember, ne a gyász hangulatában megrekedt, a veszteség fájdalomtól fojtogatott ember, hanem légy az Élet Fejedelmétől megragadott ember. Ez a legteljesebb újévi kívánság, és ha ez beteljesedik, akkor már örömmel tudsz továbbmenni.

Az Őt látók nagy örömeinek a továbbadása: ez a legnagyobb új évi feladat. Ez nagyobb annál, hogy elvégezd a nyolcórai munkahelyi kötelességedet. Ez nagyobb feladat annál, ami rád vár, mint háziasszony. Ez a legnagyobb feladat, mert ez jár a legnagyobb örömmel. Légy ennek a feladatnak a beteljesítője, hogy ne fuss hiába az új évben! Ámen.

A Genezáret partján

Hála Isten saját tanúságtételéért

Hogyan lesz valaki tanú? A feleletet ebben a szóban foglaltam össze a Szentírás szerint: *háládatosság*. Tanúvá leszünk, miközben elismerjük, hogy nekünk Isten saját tanúságtétele adatott, mert Ő azt nekünk adta. A háládatosság minden saját kezdeményezésnek, vállalkozásnak az ellentéte, amellyel az ember magának tulajdonítja a képességet és alkalmasságot arra, hogy Isten tanúja legyen. Az igazi tanú tudja, hogy őt *tanúvá tették*, tanúnak *hívták el*, tudja, hogy Isten tanúságtétele neki, a világnak már *megadatott*.

Ez a háládatosság a Szentírás szerint konkrét hálaadás kell hogy legyen, amellyel az ember nem csak az égbe néz, hanem a földre is, az életében az emberi történet valóságában is már előre megtalálja Isten tanúságtételét. Isten igazi tanúja nem első tanúként kezdeményez, hanem visszatekint Isten tanúira, akik már előtte jelen voltak, és az ő tanúságtételüket úgy veszi át, mint Isten tanúságtételét. Engedelmes Isten és az emberek iránt, azok iránt az emberek iránt, akik neki ezt a tanúságtételt adták. A 119. zsoltár 176. versén át ismételtelen ezt az egyet mondja: abból élünk, abban reménykedünk, arra nézünk, azt akarjuk hallani, mondani: Isten tanúságtételét, Isten igazságát, Isten parancsát. Miközben az az ember, aki ezt a zsoltárt írta, ezt mondja, ő maga igazi tanúvá lesz. Elismeri: már van tanúságtétel. És ez az egész Szentírás magatartása. A próféták nem valamilyen entuziazmussal kezdik el, hanem az Izráellel kötött szövetség talajára állnak és nem mondanak mást, mint amit valaha Isten mondott népéről. Az atyáik sorába lépnek és rájuk visszapillantva és feltekintve hirdetik Isten útjait. Pontosan így van ez az Újszövetségben. A Máté 5 fejezetében a Jézus szavát: „nem azért jöttem, hogy a törvényt eltöröljem”, nagyon konkrétan kell érteni. Így mondhatta Pál apostol, aki talán a többi apostolnál többet érzett meg abból az újból, ami Jézussal a világra érkezett, a Róma 3,21-ben „Isten... az igazságát nyilvánvalóvá tette, amelyről bizonyosságot tesznek a törvény és a próféták.” Ő is beáll, mint Jézus Krisztus hirdetője abba a sorba, amelyben előtte jártak az Ószövetségben. Az egészen újat, amelyet el kell mondania, ismét csak mint egészen régibt mondja el, amiről Isten kezdettől tanúságot tett.

A nagy kérdés, amely a tanú egzisztenciája kezdeténél ott van, ez: mondtak-e neked valamit, mielőtt oda még és másoknak valamit mondasz? Ha Jézus Krisztus tanújának az élete valóban hálával kezdődik azért a tanúságtételért, amit már Isten adott nekünk, akkor nem gondolkozhatunk azon, hogy a világnak valami mást akarjunk mondani, mint ezt az egyet.

Barth, Karl

Alkalmi prédikációk

Ifjúsági bibliára

Székely András
Balavásár

Metamorfózis

Alapige: Róma 12,2
Bibliavásár: Efézus 4,17-32

Na szabjátok magatokat e világhoz. Az alap kifejezés ezt jelenti: ne idomuljatok, ne formálódjatok, ne igazodjatok e világhoz, a korhoz.

A szabás a ruhakészítés része. Szabóműhelyekben, divatszalonokban, varrodák kirkatában ún. modellek láthatók, új ruhákba felöltötött élettelen, gipsz, fa vagy műanyag próbababák. Ezekre rásimul, hozzáigazodik a ruha. Jól áll, jól mutat ezeken. Ez a világ is egy ilyen modell. A világ gyermekei, főképpen a fiatalok alkalmazkodnak ezekhez a formákhoz. Odisimulnak a világ formájához és igényéhez. Szépséget találnak benne és örvendenek neki. Az Ige szava mégis ez: Ne szabjátok magatokat e világhoz, ne idomuljatok e korhoz! Miért? Mert a világ, ez a modell, ez a kaptafa egy bizonyos divat szerint öltöztet, egy bizonyos divatot mutat és ajánl. Ez a világ divatja. A divat pedig változó. Aki egy ilyen divat szerint öltözködik, kell számoljon azzal, hogy a világ divatja elavul, lejár. (Régi jazz együttesek újaknak adják át helyüket.) Különb is: az idomulás természetünk feladása, más természet felvétele. Az idomár, az állatszélidítő célja, hogy bizonyos állatokat (tigris, oroszlán stb.) bedresszírozzon, jól begyakoroltatott mutatóanyagokat elvégeztessen ezekkel a cirkusz porondján. Tulajdonképpen nem ez az állat alaptulajdonsága, s így csak rahlhelyzetben viselkedik.

Ne szabjátok magatokat e világhoz! A világnak van egy erős szívó hatása. Olyan, mint egy örvény. A víz csábítja az úszót, s van egy örvény, ahol lefelé örvénylik a víz, beszívja, benyeli a gyanútlan, óvatlan embert. Milyen sokan elpusztultak ilyen örvényekben! Bűnözés, szex, drog, alkohol, különböző rossz társaságok, praktikák tagjai-ként, vagy más veszedelmes örvényekben, lelki betegségekben. Lily Fetalsana, Fülöp-szigeteki lány mondja magáról: „Egy szigeten élek, sokat utazom réven a kontinensre. Mindig a legkellemetlenebb a kis hajóból történő kiszállás. Csomagjaimmal nehezen tudok átvergődni a tömegben, közben a hajó állandóan inog. Megtapasztaltam, mennyire tud sodorni a tömeg, s nyomásának milyen nehéz ellenállni. Sokan nem is próbálnak, hanem egyszerűen mennek, sodortatnak a tömeggel. Így volt a nagypénteki tömeggel is, virágvasárnap még »Hozsannát« kiáltottak, nagypénteken a világgal sodortattak, s a kiáltás a széles úton átváltozott »Feszítsd meg!«-gé.” Lehet, ha Jézushoz csatlakozol, egyedül érzed magadat, de ne félj, mert nem vagy egyedül. A világ gonoszságától történő elzárkózás magánérzete csalóka látszat. Imádkoznak érted. Egy közösségben, egy baráti körben, ahol ismerik az örvények veszélyhelyzetét, a kísértések ellen. Mindenekfölött veled van, Aki egyedül ment a Golgota útján, megváltó Jézusod.

A mai keresztyénség nagy problémája, hogy nagyon befolyásolja a világi gondolkodás. Értéknek tart haszontalan és szennyes dolgokat. A fiatal sok esetben le akarja rázni magáról, amit a család, iskola, egyház tanít. Vajon boldog lesz-e, ha ezen az úton jár?

A változás, ami boldoggá tehet. Változzatok meg a ti elméteknek megújulása által, metamorfózis által. A világi sablontól eltérő, belső parancs szerint. Az értelem, az elme

megújodása szerint. A felszólító mód jelzi, hogy ez a szükség szerinti átalakulás nem önerőnkől történik. Szentlélek Isten belső erejével végzi bennünk. Azt jelenti ez a megújulás, hogy másképpen nézem a világot, dolgokat, embereket, mint eddig. Eddig énközpontúan néztem, önző módon. Úgy, amire a bibliaolvasási rész (Ef 4,17–32) azt mondja: NE! Eddig dominált a kívánság, a pillanatnyi látás és értékelés. Most ez háttérbe szorul. Megvizsgáljuk előbb, mi Isten jó, kedves, tökéletes akarata. Mert ez számunkra hasznos és üdvösséges. Ez a megújult elme formálja ki bennünk a keresztyén jellemet Isten Szentlelke által. Amen.

Presbiteri órára

Sebestyén László

Hosszúmező

Egyházfegyelem – lelkigondozással

Alapige: Máté 18,15–17

Az előbb felolvasott igeszakaszban az egyházban történő fegyelmezésről hallottunk, s arról, hogy ennek miként kell történnie. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy az evangéliumi egyházfegyelem gyakorlása szinte teljességgel hiányzik egyházi életünkéből. Így vagy úgy, a magunk módján, az ellenünk vétkezőket szóbeszéd tárgyává tesszük, sokszor a vétkesről oly dolgokat állítunk, ami már az igazságnak csak elferdítése, és tovább lehetne folytatni a sort ebbéli eltévelyedéseink taglalásával.

Mit lehet még visszanyerni az eredeti bibliai gyakorlatból? Erre ad ösztönzést ez az ige. Az evangéliumi egyházfegyelmezés az Úr jelenlétében jelenti a bűntől való elszakadásra történő testvéri felhívást: a megtérésre vezető lelkigondozást és a gyülekezeti könyörgést.

I.

Az evangéliumi egyházfegyelmezés első lépése a vétkessel, s nem a vétkesről való beszélgetés.

Nem téveszthetjük szem elől azt, hogy a gyülekezet nem tökéletes, hanem bűnös emberekből áll. A konkolyt nem szabad az aratás előtt kirángatni, mert vele a búzát is kihúznánk. S vajon ki az, aki helyesen ítéli meg, hogy ki a búza és ki a konkoly? Például Sault (Pált) is ki kellett volna gyomlálni, mint konkolyt emberi megítélés szerint; vagy Pétert – tagadása nyomán, Tamást – kételkedése miatt? Nem az ítélet, hanem a segítség a dolgunk. Ezért a bűnt kell legyőzni, nem a bűnöst. Urunk nem a bűnöst gyűlöli, hanem a bűnt ítéli meg. Nem kárhoztatni jött a világot (bűnöst, bennünket), hanem megkeresni és megtartani az elvesztett.

Részünkről, az egyház részéről ennek útja a személyes meggyőzés, rávezetés, belátásra bírás. Az a gyülekezet, amelyik ellankad a bűn elleni harcban, előbb-utóbb elveszti vonzását. A farizeusok környezetünk idegeire mennek, a libertinistákat, szabadosokat pedig nem veszik komolyan. Az egyházfegyelmezés evangéliumi értelemben soha nem lehet inkvizíció, hanem az Úr jelenlétében a bűnösnek a bűntől való eltérítése. Világosan ki kell hogy fejeződjön az egész gyülekezet felelőssége az egyénért. Az egyes emberért (testvérért) való küzdelem mindig közösségi (családi) esemény. Melancthon Fülöp, aki

Luther Márton hűséges munkatársa volt, ezt *Traktátusában* így fejezi ki: „A lelki hatalom nem Péternek vagy egyeseknek adatott, hanem az egész gyülekezetnek. Ahol élő gyülekezeti közösség van, ott az egyes tag fájdalma, bűne az egész testnek fáj. Élő Urunk van, s ezért dolgunk nem a világ meggyőzése (ezt Ő elvégezte), hanem a bűn legyőzése – közöttünk. Ez történik ott, ahol nem a bűnös lesz a szóbeszéd tárgya vagy netán a prédikáció burkolt témája, hanem a bűn, s ahol ezt személyes, felelős beszélgetés követi.”

II.

Az evangéliumi egyházfegyelmezés második lépése az „utánamenő” lelkigondozás.

Ebben is az a Jézus a példa, aki utána ment az elveszetteknek. Az evangéliumi lelkigondozás az Ige parancsa szerint egyre szélesedő körben és egyre nagyobb súllyal akarja elérni és visszavezetni a kallódó embert Jézus követőinek a sorába (négy szemközt, két-három tanú, majd az egész gyülekezet előtt).

Az egyetemes papság protestáns elvéből következik az „egyetemes protestáns lelkigondozói szolgálat” is. De ki veszi ezt komolyan? Ki vállalkozik erre? Ki erre a felkészített? Csakis az, aki az Egyetlen Lelkigondozó, az Úr Jézus Krisztus képviselőjében alázatosan, együttérzően, nem elítélően, hanem belátásra bíró szelídséggel indul útra. Ige nélkül merő csőd ez a vállalkozás! Tudnunk kell magunkról, hogy mi is kegyelemből élő bűnösök vagyunk, talán még vétkesebbek vagyunk, mint akit gondozni akarunk. Az a csoda, hogy mégis Isten eszközeivé lehetünk! Ez intsen alázatra a vétkes atyafival szemben, de következetességre a bűnnel szemben! Aki valakit meg akar nyerni Krisztusnak, aki az Ő ereje által ki akar menteni valakit az ő vétkéből, annak nagy türelemmel kell munkáját végeznie. Az idő és fáradozás itt nem lehet mérték, hanem csak a cél elérése: a megnyerés, a visszanyerés, a szabadítás!

Ennek az utánajáró lelkigondozásnak azonban megvannak a határai. Hol? Ahol, az Ige felmutatja: „Hozzánk térvén, könyörül rajtunk, eltapodja álnokságainkat. Bizony a tenger mélységébe veted minden bűnünket!” (Mik 7,19)

Addig nem nyugodhatunk, amíg a bűnvallás és bűnbocsánat állapotáig nem tudtuk elsegíteni vétkező atyánkfíát. Megtettünk-e mindent egyénileg, gyülekezetiileg ennek elérésére? Amíg ezt nem tettük meg, addig nagyon óvatosan kell bánnunk az oldás-kötés ránk ruházott eszközével. Maga Luther éppen lelkigondozói megfontolásból addig ment el, hogy az engedetleneket csak az úrvacsorától tiltotta el, de nem a prédikációtól, hogy ezzel megtérésük lehetőségét valamiképpen el ne zárja. Kálvin a hamis bűnbánat alapján történő feloldozás veszélyére hívta fel a figyelmet. Pál szerint vigyáznunk kell arra, hogy felfuvalkodva (1Kor 5,2) rosszul ne ítéljünk, ahelyett, hogy üdvösségre és megtérésre szomorodnánk meg!

III.

Az evangéliumi egyházfegyelmezés harmadik lépése a gyülekezeti könyörgés.

Közvetlenül textusunk után Megváltónk az imádságra nézve fontos és jelentős ígérést közöl velünk: „Ismét, mondom néktek, hogyha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám” (Mt 18,19).

A gyülekezet olyan emberekből áll, akiket előbb meg kellett nyerni. Ketten vagy hárman már gyülekezetet alkotnak, mert Krisztus jelen van közöttük, s Ő létesíti a gyülekezetet. S ennek a kis létszámú gyülekezetnek is már a legnagyobb tisztség adatik: a könyörgés szolgálata. Ezt a könyörgést az jellemzi, hogy közösségi, gyülekezeti, s hogy

az Úr jelenlétében hangzik el. Így a közöttünk lévő feltámadott Úr részt ad nekünk az Ő közbenjáró tisztségéből. Ez a részesedés a legnagyobb fegyelmező erő, s így az egyház-fegyelmezés valójában egyetlen hatékony fegyvere. Nagy lehetőségünk a vétkesekért való közbenjáró könyörgés! Ezt a nagy lehetőséget használta ki például a szent életű Mónika, aki soha nem szűnt meg fiáért, Ágostonért könyörögni. Nem csak az ő, hanem sok más ember imádsága talált így meghallgatásra.

Kedves Testvéreim! Valójában ez az Ige nagy hívogatás, egy nagy felhívás! Végte-
lenül többet kínál ez az Ige, mint amivel valaha is éltünk. Az Élet lehetőségét kínálja mindnyájunknak. Isten Fia feladatot ad nekünk, tanítványoknak, hogy mondjuk tovább a mai „pogány és vámszedő” állapotba jutottaknak a hívó szót: „Kövess engem!”

Kezdjük el az evangéliumi egyházfegyelmet gyakorolni a könyörgéssel, folytassuk az utánajáró lelkigondozással, s ne nyugodjunk addig, míg meg nem nyertük, vissza nem nyertük atyánkfíát az Úrnak! Ámen.

Keresztelési igehirdetés

Sándor Endre

Vámosújfalú, Magyarország

Istennél minden lehetséges

Alapige: Márk 10,27

Kedves Szülők, Keresztszülők! Gyermeket keresztelni mindig kiemelkedő alkalom az egyházban. Az a boldog érzés hatja át a gyülekezetet, hogy Isten ezt a gyermeket feladattal küldte a világba, amit majd el kell végeznie. Istennek célja van minden egyes emberrel.

Gyereket nevelni nem csak szép dolog, de óriási felelősség és nagyon nehéz is. Rengeteg álmatlan éjszaka, sok-sok munka van vele, ráadásul pénzigényes is. Ezért sokan úgy gondolják, lehetetlen gyermeket vállalni. De ne felejtsetek, hogy nem vagytok magatokra hagyva. Jó meghallani Jézus szavát: „Istennél minden lehetséges.” Ebben a földi életben annyi emberileg lehetetlen dolog valósul meg, mert az az Isten szól, aki minden hatalom mennyen és földön. Ő szeret bennünket és mindent megad nekünk, amit Tőle kérünk.

Vannak az életben mélypontok, amikor az ember nem lát kiutat. Sokszor átéljük azt, amit Elizeus próféta tanítványa élt át, amikor ellenség zárta körül őket és kétségbeesetten kérdezte Elizeust: Mi lesz velünk? Akkor Elizeus imádkozott és Isten megnyitotta a tanítvány szemét, és meglátta, hogy a földi seregnél sokkal nagyobb mennyei sereg sorakozott fel a védelmükre. Így van ez a mi életünkben is. Sokszor nem látunk dolgokat, de ha imádkozunk, Isten megnyitja a mi szemünket is, és meglátjuk a csodát, hogy Istennél minden lehetséges.

Tanítsátok ezt a gyermeket arra, hogy a látható és megragadható földi valóságon túl létezik egy másik világ, ami fizikailag felfoghatatlan. Isten mennyet és földet teremtett és Ő mind a kettőnek Ura. Ő le tud nyúlni és tud segíteni azoknak, akik benne bíznak.

Neveljétek ezt a gyermeket abban a hitben, hogy a világban sok dolog nem nekünk készült. Sok szülőt elkeserít, ha a reklámban látott dolgokat nem tudja megvenni a gyermekének. De a reklám nem nekünk szól! Hiszen mit használ a gyerekeknek, ha min-

dene megvan, csak éppen üres a szíve? Családban élni, gyermeket nevelni – ez más, ez minőségi élet, ha a család hozzáköti az embert az Élő Istenhez. Neveljétek úgy ezt a gyermeket, hogy érezze meg, hogy van valaki a földi világon túl, aki lenyúl hozzá és segíti, ha hozzá könyörög.

Ez az Ige kísérje a ti gyermeketeket az életen át: „Istennél minden lehetséges!” Csak ennek az ígéretnek a birtokában lesziünk képesek úgy nevelni a következő generációt és ezt a kisgyermeket, hogy valóban szerető szívű, boldog ember legyen, hogy megtalálja helyét az életben, hogy ne érje be ennek a világnak a kínálataival, hanem keresse az igazi értéket. „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de a lelkében kárt vall?” Ha megismeri Krisztust, lehet a földi életben szegényebb, de lélekben gazdag lesz, mert ahhoz az Úrhoz tartozhat, akié minden hatalom mennyen és földön, aki nekünk is azt ígéri: „Ímé én tiveletek vagyok minden napon, a világ végezetéig!” Ámen.

Mindenható Isten! Áldunk Téged ezért a kicsiny gyermekért. Köszönjük, hogy megajándékoztad vele a családot és a gyülekezetet! Mi nem tudjuk, mi vár erre a gyermekre, nem tudjuk, hogy mit akarsz rábízni, de azért könyörgünk, hogy Te áldd meg, Te mutass utat neki a földön, hogy Általad és Teveled teljesítse azt, amiért erre a világra küldted.

Áldd meg a szülőket, a keresztszülőket, a rokonságot, hogy imádságos szívvel, igazi szeretettel tudják őt nevelni a Te dicsőségedre! Áldd meg ezt a családot, Te kísérd lépteiket! Ámen.

Esketési igehirdetés

Szakács János

Bethlen

Legyetek hajlandók az egymás iránti szeretetre

Alapige: 1Péter 4,8.10

Kedves vőlegény és menyasszony, kedves ünneplő gyülekezet! Örömnöpre gyűlünk ma össze ide, a templomba, Isten színe elé. Erre a helyre, amely sokunk életében olyan, mint az utazó számára a pályaudvar. Ahogyan a pályaudvarokat nem lehet elkerülni egy-egy utazás alkalmával, mert innen történnek az indulások, itt bonyolódnak az átszállások és ide sereglenek az érkezők, ugyanúgy a templomot sem kerülhetjük el, mert szükséges nekünk megjelennünk Isten színe előtt, életutunk fontos elágazásainál.

Kedves menyasszony, nemrég még elcsukló hangon tettél bizonyosságot e helyen Krisztusról, a konfirmációd alkalmával. Aztán jöttek a kollégiumi évek, majd a továbbtanulási gondok és most újból itt állsz, de most már szíved választottjával együtt, éleled egyik nagyon fontos elágazásánál. Elhatároztátok, hogy ezután együtt folytatjátok életeket. Ezért együtt, ti ketten, és mindazok, akik körülvesznek benneteket, hallgassuk meg Isten igéjének üzenetét!

I.

Amit a felolvasott igéből hallottunk, azt az apostol általában írta a híveknek. Azoknak, akik abban az időben még kevesen voltak. Azoknak, akik éppen kicsiny létszámuk miatt nagyon szoros kapcsolatot tudtak egymással fenntartani. Végül is azoknak a hi-

veknak, akik együvé tartoztak, mint egy család. Az apostol első kérése az, hogy legyen kitartó az egymás iránti szeretet, vagy ahogy Károli fordít, legyen bennetek hajlandóság a szeretetre, mert a szeretet sok bűnt elfedez. Ez természetesen nem csak a házastársaknak szól, de nekik is. Nem a szerelemről van szó, mert tudjuk, hogy az idővel elhalványul, erejét veszti, hanem a szeretetről. Arról a szeretetről, amelynek nem ember a kiindulópontja, és amely nem azt nézi, hogy milyen vagyok én, mi az én érdekem, mi lenne a legjobb nekem. Arról a szeretetről, amely eredeti forrására, Istenre irányítja a figyelmet, mégpedig úgy, hogy egy pillanatra sem engedje szem elől téveszteni a mellettem élőket.

Egyetlen keresztyén, egyetlen házasulandó sem büntelen, ezért egyetlen emberi kapcsolat sem mentesül a gondoktól, bajoktól, kísértésektől és szenvedésektől. Mert ahol bűn van, ott előbb vagy utóbb a problémák is felbukkannak. Ezért jó nekünk ez ünnepélyes pillanatban megszívlelnünk ezt az üzenetet.

Van olyan fordítás, mely szerint a felolvasott mondat így hangzik: az egymás iránti szeretet legyen közöttetek égő. Mint a tűz – teszem én hozzá. Nos, jöhetnek majd napok, amikor a szerelem tüze kihuny, bármilyen valószínűtlennek is tűnik ez most. Jöhetnek napok, amikor hűvössé, hideggé, vagy netán fagyossá válik körülöttetek a légkör. Vigyázzatok a szeretet tüzeire, hogy legyen ami felmelegítse egymás iránti ragaszkodásotokat.

II.

Az elhangzott tizedik versben az apostol az egymás iránti szolgálat nélkülözhetetlenségére figyelmeztet. Ismétlem, amit az előbb is mondtam, hogy ez minden keresztyénhez szól, de most különös hangsúllyal szól hozzátok.

Nem jöttetek ide üres szívvel. Magatokkal hoztátok és vizitek tovább azt a sokféle kegyelmi ajándékot, amit eddigi életek során kaptatok az Úrtól, szüleiteken, nagyszüleiteken, nevelőiteken keresztül. Semmi sincs, amit ne kaptatok volna, a testi épiséget, az egészséget, a fiatalságot, a nevelést, a nyelvet, a kultúrát és nem utolsósorban a hitet. Ezt a sokféle kegyelmi ajándékot becsüljétek meg. Úgy használjátok, mint sáfárok, mint akik tudják, hogy ezzel el kell majd számolnotok az Úr előtt. Használjátok arra, amire kaptátok, vagyis a szolgálatra. Szolgálni pedig csak valakinek, vagy valakikért, esetleg egymásért lehet. Valaki ellen, már nem, mert az már nem szolgálat. Segítsen benneteket Isten, hogy úgy tudjatok egymás javára szolgálni e kegyelmi ajándékokkal, mint keresztyén házastársakhoz illik. Ámen.

Temetési igehirdetés

Timár Zsolt
Szövérd

Krisztus szolgájának jutalma

Alapige: János 12,26

Kedves Testvéreim! Ha valaki megkérdezne engem személy szerint, hogy mi értelme van ennek a földi életnek, akkor azt mondanám neki, hogy olvassa el a Jn 12,26-ot. Hisz

a választ nem én adom erre a feltett kérdésre, hanem az Ige által maga az Úr Isten. Tehát leszögezhető, hogy az élet értelme a *krisztusi szolgálatban rejlik*.

S ezt kell elmondja minden egyházi tisztséget viselő ember, legyen az lelkipásztor, gondnok, presbiter, kántor, diakónus; vagy akár lebontható ez a kérdés a semmiféle tisztséget sem viselő egyháztagra is.

– Szolgálatról olvasunk a felolvasott Igében. De nem akármilyenről. Hanem olyanról, amelyet élete rendjén Krisztusért végez az ember ebben a földi világban. Kétszer is mondja Jézus ebben a versben: „aki nekem szolgál...”

Önzetlen módon, híven, teljes odaadással, lelkiismeretesen szolgálni az Ő ügyét teljes szívből, lélekből, erőből. Ez jelenti azt a tevékenységet, amelyet az ember, akár mint lelkipásztor, akár mint gondnok vagy presbiter, akár mint nőszövetségi tag vagy diakónus kifejt Jézus Krisztus szolgájaként, Őt szolgálva hűségesen és kitartással.

Jézus felszólítással fordul azokhoz, akik az Ő ügyét akarják felkarolni, pártfogolni. „*Aki nekem szolgál, engem kövessen!*” S mindez természetes is. Hisz Őt csak az tudja szívből és lélekből szolgálni, aki Őt követi s az Ő útján jár; ezt választja élete legfontosabb kérdésének. Jézust szolgálni, Jézust követni egyáltalán nem könnyű. Mindez nehézségekkel jár, mindez próbára teszi az embert, mindezeket keresztül az ember vizsgálják Isten színe előtt. Minderről az embernek tudnia kell, hisz ha valaki elindul a Jézus nyomdokain, akkor tudja, hogy mire vállalkozott.

Másodszor Jézus azt mondja arról, aki végzi ezt a szolgálatot, hogy „*azt becsüli az Atya*”.

– Isten nem szokott fukarkodni az ő kegyelmi ajándékaival. Ő mindenkit megáld és megjutalmaz a maga belátása és módja szerint. De itt nagyobb dologról van szó. Való igaz, hogy Isten mindenre kiterjeszti áldásokat osztogató kezét. Még a gonoszok, a pogányok, az Őt el nem fogadók számára is sok mindent ajándékozik. Ő minden gyermeket szereti és mindenkivel jól tesz. Ellenben az Ige tanúsága szerint azoknak, akik Neki szolgálnak, többet nyújt ajándékaiból.

„*Aki nekem szolgál, megbecsüli azt az Atya!*” – olvassuk Jézus szavait. Aki Krisztus szolgájaként éli életét, és munkája, tevékenysége az Érette való fáradozást jelenti, az biztos lehet abban, hogy Isten megbecsüli őt. Vagyis számon tartja nem csak őt, de azt az Érette végzett szolgálatot is, amelyet Érette fejtett ki ebben a földi világban.

Elhunyt testvérünk is Krisztus nevére esküdve végezte ezt a szolgálatot. Végezte több mint egy évtizedig lankadatlanul, amíg az Isten magához nem szólította. Szolgált nem csak Urát és Krisztusát, de ezzel egy időben „szolgált” feleségét is, aki betegsége miatt nem nagyon tudta végezni még a ház körüli teendőket sem. Ő úgy is, mint hitves, de úgy is, mint jó apa, nem hagyva gyermekeit cserben, dolgozott a különböző munkaterületeken. S mint említettem, munkálkodott Isten országa eljövetele érdekében is, mint egyházközségének presbiter.

Száma és minden egyes krisztusi szolgálatot végző ember számára igaz Jézus azon ígérete, hogy: „*ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is!*”

Ennek az ígéretnek a reménységével emlékezünk presbiter testvérünkre, néhai id. Nagy Domokosra. Hisz Jézus mindazoknak, akik Érette fáradoznak, munkálkodnak ezt ígéri. Ezzel a hittel akar mindenkit bátorítani és megáldani: ott lesz az én szolgám is, ahol én vagyok! Az Atyánál, a megígért boldogságban, az örök dicsőségben, a mennyek országában.

Krisztusnak ennél nagyobb, ennél csodálatosabb ígéretére nincs szükségünk. Az Ő ajkáról halljuk most a vigasztaló szót: légy hű mindhalálig s néked adom az életnek koronáját! Ámen.

A megfosztottság igenlése Csecsemő halálára

Alapige: 1Móz 43,14b

Különösen fájdalmas atyai szavak hangzottak el egykor a Jákób ajkáról, amikor kénytelen volt elbocsátania egy távoli idegen hatalom kérésére legkedvesebb gyermekét, Benjámint.

Ama ismeretlen, nagyhatalmú férfi ott, Egyiptomban így kívánta. Ekkor mondta Jákób a fiainak: „ha megfosztottnak kell lennem, hadd legyek megfosztva”.

A megfosztottság nagyon fájdalmas érzés. Ilyen fájdalmas érzés a tizennyolc napos gyermek elvesztése, mert hiányérzet támad egy néhány napos csecsemő elvesztése nyomán is. Hisz rég várt élet, Istentől nagy örömmel fogadott ajándék volt, akárcsak egykor Jákóbnak a tíz fiú után József, majd Benjámín.

Most pedig megfosztottak vagyunk. Kinek van akkora fájdalma, mint a szülőnek, amikor gyermekét temeti? Bizony sok szülőt ér ilyen fájdalom, és mégis, van ennél is nagyobb fájdalom a mindenségben. Mert Jákób előtt sokkal korábban vállalta a megfosztottságot valaki. Isten eleve elhatározta, hogy a tőle elszakadt, bűnbe esett embernek utána megy, megkeresi őt az egyetlen fiától való megfosztatás árán.

Eljött az asszony magva a fájdalommal teli világunkba, a sok könnyhullatás földjére. Eljött a megfosztottak világába, és a kereszten Isten engedte magát megfosztania gyönrűsége tárgyától, egyszülött Fiától, Krisztustól.

Amikor gyermeket temetnek a szülők, unokát a nagyszülők, mi azt kérdezzük ilyenkor: van-e nagyobb fájdalom ennél? Rákhel is siratta egykor az ő fiait és nem akart megvigasztalódni. De Isten egyszülött Fiát valójában elküldte elvadult világunkba, a halál földjére, hogy általa legyőztesse a halál és általa mi, sok fájdalommal terhelt emberek meggyógyuljunk minden megfosztottságunkból.

Így jött közénk Jézus Krisztusban az az Isten, aki vállalta önként ezt a megfosztatást.

Jákób mielőtt kimondja vallomását: „ha megfosztottnak kell lennem, hadd legyek megfosztva”, ezeket mondja: „A mindenható Isten engedje”. Ez a hitnek, a bizalomnak a szava.

Mi tudjuk azt, hogy az összetört szívű, de mégis megvigasztalt szülők ezt már ki tudták mondani akkor, amikor a súlyos műtét után az orvosok nem biztatták élettel a parányi gyermeket.

Ő, de jó lenne, ha mindenki ugyanezzel a hittel tudná vállalni a maga megfosztottságát és ugyanezzel a hittel tudná körülállni az ez utáni ravatalokat. Jó lenne a nehéz órákon úgy biztatni hittel egymást, ahogy egy angol költő teszi:

„Ne hidd, míg száll sóhajod, hogy Teremtőd nincsen ott,
És ne hidd, ha könnyezel, hogy Teremtőd nincs közel.
Belénk oltja örömét: hogy bajunk ő zúzza szét,
És míg meg nem enyhülünk, mellénk ül és sír velünk.”

(William Blake)

Igen, mi is tudjuk és érezzük a gyászoló családdal együtt, hogy mellénk ül a feltámadt Úr, és együtt sír velünk. Mert Ő nem azért jött el ebbe a világba, hogy garancia le-

gyen arra nézve, hogy a hívő embert soha nem éri fájdalom, soha nem éri veszteség. Számunkra az a legnagyobb vigasztalás, hogy Ő tegnap és ma és örökké ugyanaz. Ő eljött, hogy fájdalmunkban osztozzon, és örömminket megsokszorozza.

Igen, azért, mert nekünk ilyen Fiú adatott Jézus Krisztus személyében. Ezért lehetünk mi a hit emberei. Ezért mondhatjuk azt, hogy ha emberileg, földi mérték szerint megfosztottnak kell lennem is, de akkor sem vagyok végképp megfosztott, mert tudom, hogy az én Megváltóm él. Jób is ezt vallotta, aki mind a tíz gyermekét egyszerre veszítette el.

Ez a hit sugárik a történelem századaiban mindazok életéből, akiknek mindentük az élő Isten volt.

A spanyol inkvizíció idején egy Josszel Rakovel nevű zsidó menekült egy kis csónakon az üldözés elől feleségével és egyetlen gyermekével. Sikertelenül próbált kivergődni, csak hogy ott újabb próbák várták. Feleségét villám sújtotta halálra, egyetlen gyermekét egy erős vihar a tengerbe sodorta. Ekkor így imádkozott: „Izráel Istene, Te most mindent megtettél velem, hogy elvedd a hitemet. Ha azt hiszed, hogy sikerült neked eltérítened engem utamról, úgy biztosítalak Istenem, és atyáim Istene, hogy nem sikerült és nem is fog sikerülni. Verhetsz engem, elveheted tőlem, ami a legdrágább nekem, halálra kínozhatsz, akkor is mindig hinni fogok benned, és csak azért, is mindig szeretni foglak.”

Drága testvéreim! Az ilyen hit számára a szenvedés, a próba, a megfosztás nem megbotráncolás köve, hanem a kiválasztottság pecsétje. Igen, én az övé vagyok. Úgy, ahogy egy másik fennmaradt írásos vallomás is sugallja. A varsói gettó egyik égő házában a halálra várva valakinek sikerült a falra felírnia a következő vallomást: „nincs más választott nép, mint amelyiket mindig üldöznek. Ha eddig nem hittem volna, hogy Isten választott néppé rendelt minket, szenvedéseink meggyőztek volna erről. Hiszek Izráel Istenében, még ha mindent megtett is, hogy ne higgyek benne!” Bizony ez az a sugárzó hit, amit az Újszövetség népe Jézus Krisztus által mindegyre újra megtanulhat. Ez az a sugárzó hit, aminek birtokában nem kell félnem a holnaptól, nem kell félnem a haláltól sem. Ez az a sugárzó hit, aminek birtokában, soha nem mondhatom azt, hogy én egy kegyetlen végzet hatalma által megfosztott vagyok.

Jákób is csak addig mondta, hogy „megfosztott vagyok”, amíg meg nem tudta, hogy él József, a megholtak tudott fiú. Amikor a színe elé került ő is, együtt tudott örülni az újra megtalált fiúval ama másik fiúnak, Benjáminnak.

Mi hisszük, hogy nem egyéb történt itt, minthogy Jézus Krisztus magához hívta ezt a kicsiny gyermeket, ezt a fiút, s majd egykor saját hazahívásunk napján a szülők is belépnek a szemtől szembe látás világába, Jézus Krisztus színe elé.

József láttán Jákób azt mondta: „Immár örömet meghalok, minekutána láttam a te orcádat, hogy még élsz!”

Boldog az a hit, amely így tudja vallani: nyugodtan engedem el előrehívott gyermekemet, társamat, szülőmet, vagy testvéremet, ha tudom, hogy ő, mielőtt meghalt volna, látta már az élet Fejedelmét, Jézus Krisztust. S majd boldogan megyek eléje én is, amikor eljön az én testi halálom órája, mert előtte megadatott nekem is látnom a mennyei Józsefet, Jézus Krisztust, aki elém siet, hogy keblére öleljen a mennyei dicsőségbe. Ámen.